

Recull de premsa

Diari d'Andorra

23/08/2014

La SAC presenta un recull de les ponències a Prada

■ ENCAMB El Museu de l'Electricitat acollirà dijous (12.00 hores) la presentació del llibre *Andorra i l'obertura econòmica / La nacionalitat andorrana*. La publicació, de la Societat Andorrana de Ciències, recull les ponències presentades en les dues darreres diades a Prada. L'acte servirà també per presentar el programa de la d'enguany.

12/08/2014

15/08/2014

DIVULGACIÓ

Els nous models de país, a la jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu

La 27a jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu se celebrarà el 23 d'agost a Prada de Conflent i tindrà com a eix central els models de país per a Andorra. La presidenta de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), Angels Mach, va explicar ahir que enguany s'ha decidit triar un tema genèric que es tractarà des de vessants diversos, amb ponències relacionades amb el model sanitari i educatiu del país, que oferiran les corresponents ministres, però també amb exposicions relacionades amb el model de turisme, de solidaritat, econòmic i molts altres.

Així ho va anunciar la representant de l'entitat en el marc de la presentació del darrer llibre que recull les ponències de les últimes dues jornades andorranes a l'UCE.

La presidenta de l'entitat va recordar que la jornada permet fer pedagogia i explicar el país a fora, però que té com a objectiu principal suscitar debat sobre qüestions que interessen entre la societat.

Diari d'Andorra Dissabte, 23 d'agost del 2014

la tribuna

Models de país a Prada

Fa molts anys que sentim que Andorra necessita unes fites i uns horitzons europeus molt clars

JORDI PASQUÉS

No sé si us hi trobasteu, però després de la declaració de fons Pujol aconseguim que la seva família venia diumenge i una heretica fitxa del seu país, i de les seves institucions amb la seva personalitat. A Andorra, els mitjans de comunicació es referien al Principat com a patró fiscal, sense que per això cap autoritat espanyola o francesa haguera sortit a dir que Andorra oficialment ja no és de paràdis fiscal, i que si algú vol tenir díiners disposats a Andorra, ha de pagar impostos i dutes. Una altra cosa és que el diàleg dels compassos es decidió els importis al seu país, en cas que es pugués arribar a un acord. I així, la família Pujol, la bisanya roquerola hi veu frús fiscal, i per tant, regularitzarà amb l'Església la seva situació fiscal. I així, els drets dispostos a Andorra, que vol dir pagar els impostos corresponents més els drets que, també rebran els que signifiquen que el seu patrimoni multa correpondrà, per la qual cosa els calvins detecten a l'estrangeur que es estan durant si han d'admetre.

L'altra diada andorrana de la Família Pujol Ferrusola, serà segurament un dels temes que sor-

tiran sobre la taula en la diada andorrana de Prada de Conflent, ja en la seva XXVII edició. El tema d'aquest any tracta precisament de models de país, designant el

programa tot una sèrie de serveis disponents-class en el funcionament de la societat: la Seguretat Social, els drets dels ciutadans, les telecomunicacions, la propria

gestió com a país, el servei energètic, la sanitat pública, l'edificació, l'apartamentament social, els escoles, el turisme, etc. També hi ha comunicació amb carregada de conceptes, com la de la formació de la mentalitat de la societat que poden obrir la base sense la qual cap model de país pot existir.

Que Andorra necessita unes fites i uns horitzons europeus molt clars sempre encara més clarament. Si no, no s'explicaria que són els valors publicats per la Societat Andorrana de Ciències, amb les dades andorranes, que es presenten a Prada de Conflent, hi trobarem retrobades al llunyà i referències a models a pràctiques, a definicions, a un article de l'Espresso. O, en altres paraules, va endavant sense la feina i el pensament que la idea, sense la pràctica i el veritat, des vén. El fet d'existir una mentalitat econòmica de deçà dades passades ja és un pasat per escriure i per treure en compte a l'hora de no ser una entitat que està en la seva nàuit. Curiosament, el model bancari andorri no figura explícitament en el programa de la diada andorrana a Prada, però per tal de que un organisme tan particular com el dels fons, tan sol·licit i tan frígil a la vegada, que impere una marea de malitat. Deixem que el lector sigui conscient de la noticia dels drets dels ciutadans Pujol Ferrusola, la imatge del país, la personalitat dels ciutadans, i, en general, en la seva entitat. En resum, no s'ajuda gens ni mica a aixecar el Principat a la palestra dels països europeus i dignificar-nos. La diada a la buona en els Pujol Ferrusola tenir els diners, és una mostra de fer les coses sense seguir la seva raó. I així, la nostra presència amb la societat. Però la comunicació esmentida suau, que enguanya Núria Preneida i Agustí, i que es presenta com a model individual i corporatiu, sovia directriu de Next Human Engineering. I així, la diada a la buona en els Pujol Ferrusola, tota la seva raó, tota la seva presència amb la societat, seria la que pot apuntar més prou en aquent moment. Com a resultat, a la diada a la buona, que ha de fer i de la qual també gaudirà l'economia andorrana. A

| Opinió | 5

24/08/2014

La CASS veu inviable poder mantenir el valor del punt

PENSIONS Delgado avisa a Prada que en deu anys com a molt caldrà dur a terme una devaluació.

REPORTATGE Efectiu i mediàtica a la UCE

Silenci que es roda
Suné i Rodríguez eviten els 'afers catalans'

TURISME Budzaku diu que la línia adoptada té "cert èxit" perquè es recupera pèrdues.

PÀGINES 3 i 5

27a DIADA
A PRADA

EL FUTUR DE LES PENSIONS

24/08/2014

Tema del dia

El valor dels punts de la CASS, en dubte

Delgado calcula que en uns deu anys com a màxim caldrà devaluuar els punts acumulats per garantir la sostenibilitat del sistema ■ Considera que les cotitzacions "ja fa vint anys que haurien de superar el 20%"

JORDI SALAZAR
Andorra la Vella

El president del Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS), Josep Delgado, va fer ahir un toc d'alerteria sobre la sostenibilitat del sistema de pensions, tot apuntant que "sense d'horitzó" caldrà devaluuar els punts de la branca de jubilació. En la ponència, no presentada, que va pronunciar en el marc de la diada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, Delgado va indicar que "quan el Govern hagi de fer front a deficitis importants" d'aquesta branca, "el valor dels punts acumulats no es podrà assumir i caldrà devaluuar-los".

Tot i reconèixer que es tracta d'una mesura polèmica de la qual "a data d'avui ningú en vol sentir parlar", el president de la CASS va asssegurar que " vindrà tota sola" quan el sistema amenaça col·lapsar-se. En relació amb això, va afegir-hi que "si no toquem drets adquirits ara, caldrà ser més radicals d'aquí a deu anys", de manera que "la gent de 55 anys en avall, és inevitable que vagin en un futur les seves expectatives alterades, i són els primers impactats a rebaixar expectacatives a canvi de millorar en sostenibilitat".

Delgado va fixar "entre els anys 2020 i 2024" el moment en què l'exèrcit haurà de començar a afegir una partida del seu pressupost per cobrir el deficit. Aquesta quantitat, "durant els quatre, cinc o sis primers anys, tot i ser important, serà assumible", va indicar el president de la paràpüblica, però el seté, vuité o nové any no només seria creixent sinó que seria molt desestabilitzadora per al pressupost del Govern, doncs parlaren d'imports que superen els 100 milions d'euros anuals, amb creixements posteriors exponencials", hi va afegir.

REFORÇAR EL SISTEMA DE PENSIONS
Tot i aquestes advertències, el president del consell d'administració de la CASS va valorar de manera positiva el fet que, malgrat l'aprovació de la nova llei de la paràpüblica, que "sigueu en la línia", l'executiu passi a fer-se càrrec dels deficitis des del moment en què es comencen a generar, ja

Una vista de la jornada andorrana al liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent.

Una temàtica "necessària" que genera debat

La presidenta de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), Àngels Mach, va fer un balanç molt positiu del desenvolupament d'una diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada que va acabar generant "molt de debat", ja que, al seu entendre, es tractava una qüestió "tan relevant com és el model de païs que volem". En aquest sentit, va remarcar que la temàtica d'enguany "ja venia molt marcada per les dues edicions an-

teriors", en què es van tractar aspectes com ara l'obertura econòmica i la nacionalitat.

Mach també va posar èmfasi en el fet que era "molt necessari posar davant la taula els futurs reptes d'Andorra", després del punt d'inflexió que ha suposat la crisi econòmica. "Cal tenir en compte que el Principat va créixer molt en molts pocs anys", mentira que "l'activitat s'ha redut força des de l'escletxa de la crisi", va recordar al

respecte. Per aquest motiu, va afegir-hi, "calia valorar en quin sentit estem avançant en els diferents àmbits". Pel que fa a la participació, la presidenta de la SAC va destacar que la clauva va comptar amb l'assistència d'una setantena de persones. Cal recordar que entre els temes tractats, hi havia aspectes com ara els reptes energètics, les telecomunicacions, la diversificació econòmica o el futur dels serveis sanitaris i educatius.

que això permet "salvaguardar el fons de reserves" i mostra "que aquest Govern ha fet tot el possible per reforçar el sistema públic de pensions". Al mateix temps, però, també va lamentar que no es preveguessin mesures al llarg, especialment pel que fa a l'augmentació de les cotitzacions, que "durant trenta anys no es van in-

crementar". Delgado va recordar que la llei fixa una pujada de les cotitzacions de dos punts, del 10% al 12%, però que "ja fa vint anys que haurien de superar el 20%".

En relació a la branca sanitària, Delgado va indicar que el Govern "haurà de dedicar-hi entorn de 50 milions d'euros cada any,"

quan, fins al 2011, "mai havia hagut de dedicar recursos per finançar el deficit sanitari de la CASS". Va remarcar, però, que "això no és conjuntural; és estructural i amirà a priori", de manera que caldrà exercir un major control sobre la despesa sanitària, condicionada per "una estructura demogràfica tan brutalment desfavorable

Suñé advoca per l'equilibri entre els tres sistemes

Garanir el futur del model educatiu andorrà tot preservant les seves característiques i pecularitats. Aquells que van ser els elògs de la ponència que va pronunciar la ministra d'Educació i Joventut, Roser Suñé, en el marc

de la 27a diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada. Suñé va remarcar que és "primordial per al país" mantenir l'equilibri entre els tres sistemes educatius, tot i els canvis que s'estan implementant en cadascun d'ells.

La titular d'Educació va posar especial atenció en el desplegament del Pla Estratègic per a la Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà (Permés), que entre altres aspectes ha propiciat la incorporació de les noves tecnologies a l'aula. Així mateix, Suñé també va fer esment de la renovació per deu anys del conveni educatiu amb França, i del projecte de reestructuració del sistema educatiu espanyol que ha de permetre adequar-lo al descens d'alumnes registrat durant els últims cursos.

-amb l'envelliment progressiu de la població-, que ho condiciona-tot?

SERVEIS I PRODUTS

En el mateix sentit es va expressar la ministra de Salut i Benestar, Cristina Rodríguez, durant una intervenció en què va exposar les claus d'un *Model de sanitat pública dins d'un mar de model de païs*. Als, Rodríguez va remarcar que el sistema de copagament, i per tant de "responsabilitat" per part del pacient, "obliga al corresponent control de l'ús dels serveis i dels productes sanitaris". Per tant, va conculcar, "la creació d'un servei d'inspecció sanitària i social, i la revisió del control de la Seguretat Social compleiran un dispositiu que té per finalitat garantir més qualitat i seguretat per a l'usuari".

» | XXVII DIADA A PRADA |

Budzaku afirma que les campanyes tenen "cert èxit" i porten més turistes

El gerent d'Andorra Turisme assegura que l'objectiu és assolir la desestacionalització

El gerent d'Andorra

Turisme va destacar que la política turística comença a mostrar "cert èxit", ja que es compleix l'objectiu de guanyar visitants que pernoeten al país.

MERITXELL PRAT
Andorra la Vella

Sense triomfalismes ni sense concretar les dades, però si amb cert optimismi va exposar els resultats de la política turística el gerent d'Andorra Turisme, Betim Budzaku. La seva intervenció en la XXVII diada andorrana de Prada es va centrar a explicar els pilars bàsics del model turístic que es busca per al país, molt centrat en la desestacionalització i l'augment dels turistes, és a dir, d'aquells visitants que pernoeten al país. I precisament en aquest darrer cas, en declaracions al Diari, Budzaku va assenyalar que els esforços comencen a donar fruits assegurant que "les dades ens asseguren cert èxit", ja que tant el balanci del 2013 com el dels primers mesos del 2014 mostren que s'estaria complint l'objectiu. "Les campanyes ajuden, però la situació econòmica dels països veïns també juga el seu rol. Ara bé, entre les campanyes, la inversió en esdeveniments de qualitat com el Cirque du Soleil i la situació, que sembla que comença a ser més favorable, tot ajuda i comença a donar resultats positius", va exposar el gerent d'Andorra Turisme.

Betim Budzaku va participar ahir en la diada andorrana.

Turisme ja es va indicar a principis d'any que l'objectiu per al 2014 era assolir un creixement de turistes del 3% i del 2% dels excursionistes, per poder arribar als 7,8 milions de visitants al final d'any. "Un dels nostres objectius és que la gent que ara ve a passar un dia, trobi que no hi ha gairebé res permet quedar-se més", va indicar, afegint que no es pot oblidar que a dia d'avui el 51% dels visitants "vénem per les compres".

Un altre dels temes que va exposar és el de l'equilibri turístic. Betim Budzaku va explicar que durant els quatre mesos de la temporada d'hivern es concentra el 48% de l'ocupació hotelera, mentre que el 52% restant es reparteix en els altres vuit mesos de l'any. "Els mesos de primavera i tardor no estan ben aprofitats", va afirmar, i per això es treballa per dotar el país d'esdeveniments durant aquests períodes que ajudin a millorar l'ocupació hotelera. Una ocupació que mentre que a l'hivern es manté en una mitjana del 85%, durant la primavera i la tardor baixa fins al 23-25%.

PERFIL DEL VISITANT

D'altra banda, la intervenció del gerent d'Andorra Turisme també va voler remarcar la importància de tota la tasca que es fa de recopilació de dades i d'investigació de mercat. Molt centrada en el grau de satisfacció del visitant i el seu lloc de residència, Budzaku va destacar que és una de les claus per saber cap on dirigir les campanyes i millorar els seus resultats. "Ara podem segmentar la comunicació i per tant enfocar-la a les necessitats dels clients i no a les nostres", va afirmar.

Menysús del gasoli el 2022

Entre els camps tractats ahir per parlar del nou model de pais, el director general de FEDA, Albert Moles, va exposar els objectius energètics. Així, basant-se en les fitxes marcades al llarg blanc de l'energia va assenyalar que els reptes passen, entre d'altres, per reduir l'ençanviament de l'energia que es pateix als països del voltant, assegurar l'abastament d'energia d'acord amb la demanda dels ciutadans i influir la societat permesa canviant els costos d'ús. En aquest sentit, la previsió per al 2022 és variar les fonts energètiques: reduir el consum de gasoil del 48 al 33%, i reblandir la importació elèctrica del 44 al 37%. Tot es compensaria amb noves fonts com les xarxes de calor i les centrals de cogeneració.

Canvis en la gestió de residus

La directora del Centre de Tractament de Residus, Cristina Ricucco, va exposar que un dels reptes en la gestió de residus serà l'arribar cap a un sistema circular de residus i en el principi de "tançar el cercle de vida" dels productes, serveis o residus, ja que les iniciatives per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle dificulten el transport per carretera dels materials destinats a reciclar o valorització fora del país. En la seva ponència va destacar també que el 2013 es van invertir 27.418 tones de residus a la reutilització i el reciclatge, 41.634 a la valorització i 1.659 a l'eliminació. La producció de residus ha caigut un 6,6% des del 2010.

» REPORTATGE | EXPECTACIÓ MEDIÀTICA SOBRE EL GOVERN

Silenci que es roda

REDACCIÓ
Andorra la Vella

O n apareix el nom d'Andorra hi ha càmeres assegurades. Ahir va ser el torn de la diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu a Prada. Però, sobretot, va ser el torn de dues ministres que ben poc van dir que no se sabés sobre els seus respectius destíns: Cristina Rodríguez i Jordi Pujol. Tampoc no devien tenir clar els informadors que el silenci és la consigna en un afer i en l'altre. I encara més si es roba. Si el que Rodriguez i Rodríguez només es van refer més o menys explícitament a la falada independentista, S'hi van refer per no dir res, és clar. Del cas Pujol ni tan sols allò. Es compleixen els acords financers i la Justícia fa la seva feina. Punt i a part. L'altra parà-

Rodríguez i Suré eviten pronunciar-se sobre Pujol
I tampoc 'es mullet' sobre el procés soberanista

Prada encara no havia arribat la prudència i discripció de la primera i com de poc s'explica la segona: eren dos casos vinculats o que es vinculen a Andorra: la polèmica que envolta l'expresident Jordi Pujol i la seva reconeguda evasió fiscal i el procés soberanista català. Tampoc no devien tenir clar els informadors que el silenci és la consigna en un afer i en l'altre. I encara més si es roba.

Si el que Rodriguez i Rodríguez només es van refer més o menys explícitament a la falada independentista, S'hi van refer per no dir res, és clar. Del cas Pujol ni tan sols allò. Es compleixen els acords financers i la Justícia fa la seva feina. Punt i a part. L'altra parà-

gra versava sobre el dret a decidir i la sobirania catalana. Ni si més. "En un afer intern espanyol", va adreçar la titular d'Educació, que va negar pressions diplomàtiques. "Som respectuosos amb el desenvolupament de l'Estat veí, amb qui mantenim bones relacions", va afegir Suré per a qui seria "políticament ficció" predir què passaria si Catalunya es declara independent. "Andorra és un Estat de dret que respecta profundament tots els països, i en particular els seus veïns", va etibzar Rodriguez. I encara més. Una mica només: "Respectem les discussions i el diàleg". I el silenci.

COMPTES
PÚBLICS

Tema del dia

ELS NÚMERS VERMELLS SUMANT-HI EL SAAS S'ACOSTARAN ALS 63 MILIONS

Dèficit de la CASS: 50 milions el 2015

La Seguretat Social preveu que el forat sanitari per a l'any vinent s'elevi vint milions més pel traspàs de cotitzacions de la branca malaltia a les pensions ■ Un expert francès s'establirà per controlar les reformes

RICARD POU
Andorra la Vella

La Caixa Andorrana de Seguretat Social augura que el dèficit a la branca sanitària per a l'any vinent es dispari fins arribar prop dels 50 milions d'euros, segons va confirmar el president de la parapública, Josep Delgado. L'increment dels números vermellos serà fruit directe dels canvis en la nova llei de la parapública, que entrerà en vigor el març de l'any vinent. Un dels punts de la nova legislació estableix una modificació en les cotitzacions dels afiliats. Fins ara el 20% del salari que es paga per a la Seguretat Social es divideix de forma equitativa entre pensions i sanitat (10% per a cada branca). La nova legislació estableix que els fons de pensiones no deriven que el Govern decideixi com a una de les mesures canviar els percentatges. El 12% serà per a les jubilacions i el 8% per a sanitat. D'aquesta manera, es guanyen 20 milions d'euros anuals per als fons de pensions sense necessitat d'aumentar les cotitzacions.

Però l'ajut a les jubilacions té efecte directament invers en la sanitat. Si la parapública es mou en dèficits propers als trenta milions d'euros, l'impacte dels vint que deixa d'ingressar se'n va directament a forat sanitari. En el fons és una càrrega que té impacte directe sobre els pressupostos de l'Estat. Per què el Govern qui aconsegueix canviar el dèficit de la branca malaltia.

El dèficit sanitari de l'Estat, però, és més elevat perquè s'ha d'incloure la partida amb què cada any el Govern ha de dotar el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (hospital i centres de salut) per cobrir el forat que genera. Els números vermellos del SAAS se situen aproximadament en 13 milions d'euros. Per tant, el dèficit global en sanitat cal fixar-lo per al 2015 en uns 63 milions d'euros.

MÉS CONTROL DE LA DESPESA

L'increment del dèficit, però, si que significarà una volta més en la pressió per anar disminuint la despesa. Fonts del col·lectiu mèdic van apuntar que aquest canvi "no està ben fet" sinó que obre la porta al ministeri de Salut per justificar noves retallades". En aquesta mateixa línia, hi alegui-

Josep Delgado, en primer terme, durant una reunió del consell d'administració de la CASS.

JAVIER PUIG

Els deutes de cotitzacions d'assalariats corresponen a empreses ja tancades

M. PRAT
Andorra la Vella

Els 104.606,64 euros que reclama la Caixa Andorrana de Seguretat Social en concepte de cotitzacions del personal assalariat que no s'han pagat corresponen a cotitzacions a empreses que ja estan tancades. Tot i així, des de la CASS es va indicar que també "es podria donar algun cas d'alguna

empresa que estigué funcionant". La publicació al BOPA de la llista de deutors, una pràctica habitual, va arribar després que les gestions previades amb els titulars perquè fessin un compromís de pagament no fructifiquessin. Així, el que no s'ha pogut extingir als titulars per què no s'han localitzat.

Després de fer pública la llista i donar un termini de 13 dies perquè liquidin els deutes, si

no es compleix, el següent pas és presentar una demanda d'execució administrativa a la Badia "per tal de recuperar el màxim que es pugui".

No obstant això, des de la CASS s'ha recordat que en cas que algú no pague, que es paga actives, si aquestes presenten els fells de cotització a la parapública, malgrat no pagar les cotitzacions, els treballadors mantenen les prestacions.

A l'octubre es prioritza

El consell d'administració de la Seguretat Social s'ha marcat un calendari per anar introduint les reformes que recomana l'informe dels experts francesos. La parapública és conscient que no es pot iniciar tot alhora i ha decidit fixar una sèrie de prioritats. Els membres del consell d'administració tenen previst decidir a l'octubre quins són els punts en els quals es vol incidir per solucionarlos. S'hauran de prioritizar aquells on s'hagin detectat les problemàtiques més grans i que no necessiten canvis legislatius. Al mateix temps, però, són conscients que hi haurà pressió per prendre mesures de reducció del dèficit.

LA XIFRA

200

II MILIONS D'EUDROS. És el que es repta de forma globai per les cotitzacions a la Seguretat Social. D'aquests, fins ara se n'han reunit 100 a sostener el sistema sanitari i 100 per a pensions. Amb la modificació per a sanitat, només queden 80 i la resta 120.

xen que "és fàcil d'entendre que tenen més arguments si el dèficit previst és de cincanta milions que no pas de trenta".

El consell d'administració de la CASS ja ha fet un pas més en el pla per racionalitzar la despesa i aplicar reformes. Després que un grup d'experts en seguretat social dependent de l'Estat francès hagi fet un informe amb els canvis que hauria de fer la parapública, la següent etapa és implementar-lo. Amb aquest objectiu, un tinent d'alcalde de la Seguretat Social francesa passarà a treballar durant una temporada a la CASS per analitzar i verificar l'acompliment de les recomanacions que estan incloses en l'informe.

Nacional

| ECONOMIA | LA DIFERÈNCIA ENTRE EL QUE ES PAGA I EL QUE ES COBRA FA INVIABLE EL SISTEMA

Les pensions cotitzades a la CASS són de 4.400 milions i n'hi ha mil al fons

Els drets de les 109.000 persones que han aportat diners per a la jubilació signifiquen més de quatre cops els diners que hi ha en les reserves per pagar-les ■ El càlcul es fa amb una esperança de vida estimada de 85 anys

RICARD POY
Andorra la Vella

El sistema de pensions de la Caja Andorrana de Seguretat Social es troba amb un problema irresoluble amb els paràmetres actuals. Les cotitzacions que s'han aportat a dia d'avui per les 109.000 persones que han comprat punts de jubilació són de 4.400 milions d'euros adquirits per pagar l'equivalència a 4.400 milions d'euros. Cal recordar que actualment s'han comprat més de 110 milions de punts. Per fer front a aquests pagaments el fons de reserves de la CASS disposa d'uns mil milions d'euros, segons les dades de la pàgina web de la paràpública. Percentualment només existeixen diners per pagar el 23% de les pensions compromeses.

Aquest descalaport s'explica per què el sistema patix un mal funcionament crònic. Des del 1968 i fins al 2000 el model estava basat en una esperança de vida de poc més de 71 anys. Això significava que el sistema preveia que quan una persona es jubilava als 65 anys havia de cobrar en poc més de sis anys l'equivalent a tot el que havia cotitzat més els interessos. Per tant la rendibilitat dels punts comprats era altíssima. Durant 40 anys l'esperança de vida va augmentar, però no va modificar el model. A mesura que els jubilats passaven ampliament dels 71 anys havien esgotat tot el que havien aportat i els diners amb els quals se li pagava les pensions amb diners que (per explicar-ho plenerament) corresponien a futurs pensionistes. I no significava que cobressin pensions més altes, sinó que les percebien molts més anys del que estava previst. Per haver-ho compensat calia haver retocat el valor del punt, el percentatge de cotització o, millor, les dues coses al mateix temps.

CANVIS INSUFICIENTS

L'any 2008 es va fer una modificació del sistema que va significar passar de 71 a 73 anys l'edat en què s'ha gosat tot el que s'ha aportat. I en la darrera modificació de la Llei de la CASS que entrà en vigor al març aquesta xi-

Josep Delgado, en una entrevista al seu despatx de la CASS.

fa s'ha tornat a apujar gràcies al canvi de dos punts de les cotitzacions sanitàries que s'han transpassat a jubilacions. Queda situada en els 74 anys. El sistema, però, continua sent molt deficit constantment perquè a dia d'avui ja es necessitaria que les modificacions haguessin allargat fins als 85 anys el període en què el jubilat rep tota l'aportació feta.

I com se sap quants diners estan compromesos en pensions per arribar a la xifra de 4.400? És un càlcul relativament simple que té en compte els 110 millions

de punts comprats. Cada punt de la CASS el jubilat, quan es cotitza a la jubilació, al doble del preu que es va pagar. Amb proveï dels interessos que durant tota la vida laboral es van alegant als diners que es cotitzen. El doble de 110 milions són 220 milions, que és la xifra base que la CASS hauria de pagar en un any per fer front a totes les pensions cotitzades a dia d'avui. I aquests 220 milions d'euros s'han de multiplicar per 20, que són els anys d'esperança de vida actual. Si la CASS hauria de pagar 20 anys 220 milions d'euros

la suma final són 4.400 milions, quan en el fons de reserva n'hi ha menys d'una quarta part.

DIFÍCIL D'ANIVELLAR

Segons els càlculs fets per la CASS, si a dia d'avui es volgués establir un sistema sostenible (sense tenir en compte tot el passat) sortint de zero, la cotització per a la branca jubilació s'hauria d'apujar fins al doble. Això suposaria situar-la en un 24%, al qual caldrà afegir-hi el 8% destinat a la sanitat. Comportaria passar del 20% actual a un 32%.

Delgado veu poc "potent" allargar l'edat de jubilació

El president de la Caja Andorrana de la Seguretat Social, Josep Delgado, considera que l'allargament de l'edat a la qual comença la jubilació "és una mesura poc potent" que serviria de poc com a fita per fer viable el sistema. "Hi ajudaria una mica", però tan sols serviria per guanyar un parell d'anys de marge. Delgado considera que el que realment cal fer és "revisar les cotitzacions o establir que la revalorització de les pensions no s'indexi a l'IPC, sinó que si un any l'economia no creix es pugui congelar, sense balançar les mairis". El president de la Seguretat Social indica que "caldran tot un ventall de mesures potents" entre les quals s'inclourà el replantejament del valor del punt "per fer viable el sistema". La situació es troba en un punt d'inflexió en el qual "no es pot esperar que amb una sola acció la situació mitjà de forma substancial". Delgado manifesta que amb l'escepció actual "s'ha aconseguit que les pensions estiguin compensades fins als 74,6 anys, però necessitem que s'allarguin fins als 85", i hi afegix que "els actualitzacions tampoc no es podran aturar en el futur degut que l'esperança de vida va pujant".

QUÉ HA DIT

Josep Delgado
PRES. CONSELL ADMIN. DE LA CASS

"Retardar uns anys l'edat de jubilació no és una mesura potent per solucionar el problema"

"Caldran tot un seguit d'accions perquè no n'hi ha cap que per si sola sigui suficient"

la tribuna

Canviar el model de gestió és imprescindible

La creació de més legislació no assegura el desenvolupament social ni econòmic

MARIA REIG

Empresària i exconsellera general

Molts cops hem parlat de la necessitat de definir el model de país com a pas previ i indispensable per poder exercir el seu màxim de seguretat. Sempre he pensat que ens ha mancat un guò prevat que definís els valors a preservar, les necessitats i els anhelis de la nostra societat. Tinc la sensació que si avancem perdrem coses essencials i que si ens quedem atruits perdrem oportunitats. El cas és que si fem poc no serem atraktius, si no fem res, no estarem homologats i, si ens passem, no serem competitius.

L'obertura econòmica i la globalització ens obliga a gestionar amb més finesa i intel·ligència. El repte que tenim davant és apassionant: assegurar una societat socialment equilibrada en una economia globalment competitiva. És a dir, fer compatible l'economia global i qualitat de vida local.

Al meu entendre, que un país sigui pròsper no ho assegura disposar d'un protocol legislatiu extensiu. La creació de més legislació no assegura el desenvolupament social ni econòmic. El que sí que ho garanteix és disposar d'un model de gestió que despleguï eines adequades per

assegurar l'evolució econòmica i social i la transformació de les persones en aspectes clau.

A Andorra no hi ha cultura gestora i no disposem d'un sistema de gestió segur i és per aquest motiu que les reformes no impacten adequadament ni asseguren la transformació que necessita el país. L'actual model es troba totalment immers en una mena d'endogàmia. El model no és fàcil però què no permet ni mesura

l'impacte de les polítiques ni avallar el nivell ni la qualitat dels serveis que reben els ciutadans. Tampoc és transparent ja que les escasses dades disponibles no són publicades ni posades a disposició de la ciutadania, la qual cosa impedeix accedir a informació rellevant que permetria decidir adequadament.

Per exemple, com sabem si

dispossem d'un model de justícia, sanitat, educació o administració adequats a les nostres necessitats o aspiracions? Com sabem que els recursos emprats són els escaients o si el nivell de serveis i de prestacions estan en consonància amb la qualitat contractada si no disposem ni d'indicadors ni de procediments d'avaluació internacionalment homologats? Com podem garantir una informació objectiva si els controls són interns i no veuen mai la llum pública?

Aquests i altres aspectes no poden escapar al control ciutadà. Són massa importants per deixar-los a l'atzar, subjectes a interpretacions interessades. És urgent que ens dotem d'un sistema de gestió que permeti a polítics i ciutadans actuar amb més coneixement de la realitat.

Un model de gestió apropiat ha de ser segur i imparcial. No pot estar condicionat per interessos corporativistes ni professionals. Dif d'una altra banda, els desgavells que momentàniament podem no són pas deguts al que disposen o no disposen les nostres lleis, sinó a la manca d'un model de gestió democràtica i transparent que permeti conèixer la realitat -on som avui- per poder projectar on volem arribar en el futur.

No podem estimular una economia competitiva si no dispossem d'ínees que acreditin el rendiment i la qualitat de la nostra administració pública. No podem assegurar el creixement econòmic i social de les persones si no ens dotem d'ínees amb capacitat de mesura en àmbits tan estratègics per al progrés de les persones com són l'educació, la sanitat i la justícia.

foc i lloc

La Ruta 1714 (I)

Entendre el passat sense jutjar-lo amb categories d'avui

JOAN MASSA

Amb aquesta designació, a Catalunya, en una proposta cultural, s'han recuperat els principals escenaris de la Guerra de Successió, "l'espiña dorsal de la nostra memòria", es diu. Excel·lent. Em posaré ara a l'altra costat del riu Runer, quan l'any 1714 va representar també un punt d'inflexió en la història d'Andorra. La pèrdua del sistema institucional català des de l'època medieval amb la Nova Planta, el nou model polític i administratiu de Felip V, fou en aquells anys, i en sentit totalment contrari, l'affermament i la consolidació de les llibertats i de les institucions andorrances. Contradiccions de la història! Fa anys que hi dono temps. Pàrodoxalment quan amb els Borbons, Catalunya -i tota la Corona d'Aragó- perd, Andorra guanya. A mitjan setembre del 1714 va ser confirmat com a bisbe d'Urgell Simeón de Guinda y Apeztegui, que Felip V havia presentat feia un any a proposta del famós jesuïta Pere Robinet, fundador de la Biblioteca Nacional d'Espanya. Amb 55 anys Simeón de Guinda y Apeztegui arriba a la Seu. Home de "buenas prendas", amb prosàpia, formació col·legial i vida regular, era

de fidelitat política a la causa borbònica. Normal. Tot i la primera ruptura diplomàtica amb la Santa Seu per part de Felip V, ja no hi havia diòcesis en territori sota control austriacista i els seus bisbes havien marxat a l'exili. Simeón de Guinda havia estat abans canonge de la col·legiata de Roncesvalles, de tradició jacobea secular, on havia rebut Felip V a final de maig del 1706 quan, des de França, tornava a Espanya, per aquell pas pirinenc, després d'aixecar el setge de Barcelona.

L'any passat, mentre feia el camí de Sant Jaume, aixoplugat de l'aguaneu en les cases dels beneficiats, abstreit, vaig unir el canonge Guinda amb l'allí omnipresent Carlemany on plorà la mort de Rotllan, el seu gran cavaller, mil i mil vegades contat i cantat. *El gran Carlemany mon pare...* Avui faig memòria d'aquell canonge, en el tricentenari de la seva arribada a la Seu com a nou bisbe i al seu clar lideratge per mantenir la neutralitat d'Andorra, les seves llibertats i els seus privilegis. La ruta andorrana. Continuaré, intentant entendre el passat sense jutjar-lo segons les concepcions del present.

foc i lloc

La Ruta 1714 (i II)

Tota la història és contemporània, deia Croce. També la nostra.

JOAN MASSA

Davant l'allau del 1714, ja ens va anticipar el filòsof i polític italià Benedetto Croce que "tota la història és contemporània, ja que viu dins de nosaltres". Ens ocupem del passat perquè té a veure amb l'avui. Cal establir els fets del passat però, sobretot, valorar-los, deia.

En la ruta de 1714, Andorra havia viscut a distància la guerra de Successió a Espanya, però l'havia afectada de ple. Uns inicis del segle XVIII molt moguts. Per primera vegada Andorra tenia Borrbons al nord i al sud. Era possible la monarquia universal, la "Torre de Babel", barrejant llengües i nacions. Els andorrans s'escapen de participar en el donatui a Felip V demandat per les Corts Generals. Van al governador de Foix, demanen ajuda i defensa de la seva peculiar situació jurisdiccional. El bisbe Julian Cano, filipista, s'havia refugiat a Madrid el 1705, però el capítol de la diòcesi era austriacista. Anys difícils i complexos. Andorra pagava tributs als dos bàndols i una doble qüestia -al bisbe i alhora al capítol-, amb acusacions entrecreuades d'infidelitat. I, obviament, a Lluís XIV, l'any que tocava. Amb la victòria bor-

bònica i l'arribada de Simeón de Guinda s'aclari l'embolic jurisdiccional: 1) Tot i la Nova Planta, el nou bisbe, als pocs dies, manà ja al Consell de la Terra que "no obedescáis orden alguna que no sea expedida por el rey christianísimo y por nos o por los ministros nombrados de ambos soberanos"; 2) La pedagogia del dilema "comercio o independència", amb ocasió de la pesta de Marseilla de 1720 i la línia sanitària, per la presència de tropes espanyoles dins el país, o als ports o al Runer; 3) La defensa dels privilegis andorrans i la llibertat de comerciar amb els veïns, inclòs en cas de guerra. És fonamental la resolució judicial del plet amb la Intendència General de Catalunya, els anys 1729-31, per les justificacions i allegations jurídiques que Andorra presenta en defensa de les seves llibertats, atès com el pacte polític del bisbe Guinda de reprimir el contraband, especialment de tabac.

Pocs anys més tard, el *Manual Digest* construirà tot el relat -"la neutralitat"- per situar Andorra en el món, sabent que cal conèixer i valorar el passat per afermar el present. El seu i el nostre.

La tribuna

Models de país per a Andorra

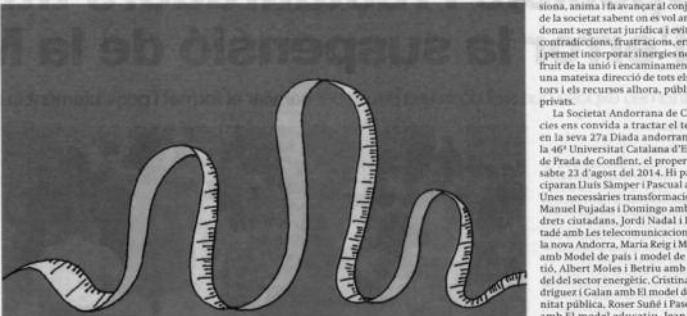
El país es fa i es desfà cada dia amb el treball, l'acció i el desig de tots que és tenir el millor país

No hi ha un sol model de país, n'hi ha molts. Molts més que països hi ha en el món. I hi ha tantament com ciutatans que tots no són possibles, ni tant diferents. Només la confluència o l'encontre dels més adequats a cada moment i dels elements comuns que els troben en comú, fan que el seu resultat, i els models no són perennes. Es troben continuament en transformació per la pròpia evolució de les persones i de les necessitats canviants dels pobles i els seus entorns. Per tant la seva revisió, reformulació i actualització són una ineludible obligació. Tots, des de la nostra perspectiva, volem el millor del pais. Voldriem en definir-lo tenir el millor pais.

Sí, és cert que el pais es fa i desfa, cada dia, amb el treball, l'acció i el desig de tots que es volen fer. I que, per tant, no és senzill sinó complex. Tot pais té unes característiques més destacades que altres i per tant, en certa manera, la comprensió d'aquelles admet que es pugui modelitzar i així parlar de models del pais o els models del pais. I els models privats, acostumen a estar interessats en incidir i guiar, es pot dir, el model cap a les característiques que creuen més convenientes d'acord a la seva visió de pais, i de deixar o els deixar de ser.

La preocupació pel futur col·lectiu ha estat, des continuïtat sent una constant de qualsevol ciutadà i comunitat o societat, i que hauria de manifestar-se en proporció directa al seu grau de desenvolupament. Aquesta preocupació, a Andorra, s'ha manifestat en la demanda d'un futur avui (1999), Escenari mundial o global i en funció de les circumstàncies. En el camp polític es omés ha destacat i bo-

na pròva n'és el recorregut realitzat amb l'aprovació de la Constitució del 1993 que definix el marc general en el que cal acabar de detallar el model de pais concret entre els molts possibles. En altres aspectes s'ha anat també avançant. Cal però recordar que el pais no es fa en una dia. Les reflexions a nivell més ampli són rares per la seva dificultat, que no pel seu interès i necessitat, i han anat apareixent més allàs de manera discontinua al llarg de diverses etapes realitzades per equips tècnics a iniciativa del Govern o del treball o bé per grups de representants institucionals. Tot i que han tingut un matís marcadament econòmic.

Entre aquests darrers d'un costat hi ha Andorra vers el futur (1993), Pla de desenvolupament turístic del Principat d'Andorra, realitzat per l'Institut d'Estudis Andorrans i el futur avui (1999), Escenari mundial o global i en funció de les circumstàncies. En el camp

No hi ha un sol model de país, n'hi ha molts. Molts més que passos hi ha. N'hi ha tants com ciutadans de cada país.

futur d'Andorra (2000), de G. Martínez, J. Monsegur i J. M. Bacagnères, La sostenibilitat del desenvolupament andorrà (2004) de la Fundació Julià Reig i l'Observatori de la Sostenibilitat de la Cátedra UNESCO de la UPC, i de l'altra Andorra Pla estratègic d'Andorra (2006), Pla d'acció (1994), l'informe d'Andorra d'Andorra d'Óscar Ribas i Reig, el Llibre blanc del repte de la Societat de la Informació (1998), la transició d'Andorra a una societat de la informació i el coneixement, liderat pel Govern d'Andorra de Marc Forné i Mollet (2000-2006), realitzat pel Govern d'Andorra d'Albert Pintat i Santolària.

La idea de detallar cadascun dels possibles continguts que permeten el desenvolupament de la Constitució, aprovada pel poble andorrà el 1993, amb el que la majoria de ciutadans d'Andorra s'hi sentin identificats és positiva i estimuladora. Positiu perquè permet estableir un concert social entre i ampler de direcció i orientació comunitaria i d'accions que impliquen esforços econòmics, humans i de pais amb continuïtat en el temps, més enllà dels diferents colors polítics dels governs que hauran de posar de relleu la seva aptitud en la condició perquè el pais es pugui moure en la seva plena libertat i a la qual s'encamina tota la societat andorrana. I estimuladora perquè la fixació d'objectius cohe-

siona, anima i fa avanzar al conjunt de la societat sabent on es vol anar i donant seguretat jurídica, contractual i fiscal a les accions, errors i permet incorporar sinergies noves fruit de la unitat i encaminament en una mateixa direcció de tots els actors i els recursos alhora, públics i privats.

La societat Andorrana, de Génova ens convida a tractar el tema en la seva 27a Diada andorrana, a la 46a Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, el proper dissabte 23 d'agost del 2014. Hi participaran Lluís Clavé i Pascuet amb Unes necessàries transformacions, Maria Àngels Roca i Ballester amb Els drets ciutadans, Jordi Nadal i Bentabdil amb Les telecomunicacions de la nova Andorra, Maria Reig i Moles amb Model de pais i models de gestió, Albert Moles i Betriu amb Model de pais i models de gestió, Josep Roca i Galan amb El model de societat pública, Roger Suñé i Pascuet amb El model educatiu, Jean-Jacques Carré i Milagre amb Noves accions al Pas de la Casa, Marc Segalés i Dalmau amb L'ocasió comunicativa i la transformació del paisatgi andorrà, Perills i amenaçes per al dret d'informació i les llibertats d'expressió i opinió, Josep Delgado i Vilella amb El model de seguretat social, Compte Blanca i Flors amb Els desafiaments de la transformació del futur, Miquel Merce i Rodríguez amb Andorra Roger, Marc Pons i Martell amb Un pais pels joves, Cristina Ricó i Flor amb Reduir, reduir i reutilitzar, clau per a un pais de futur, Josep Jover i dels Llinars amb Models de pais a través de la literatura, Josep Duró i Vidal amb La solidaritat, un acte de pais, Betim Budzaku amb Un nou model turístic per Andorra, Albert Gomà i Sala amb Revisió i actualització dels socis d'Andorra, Jaël Pozo i Lozano amb L'aprofitament forestal i model del pais, Nuria Prenafeta i Aglelet amb Com transformar la mentalitat de la societat i Josep Maria Missé i Cortina amb Nous sectors d'activitat per a impulsar l'economia andorrana. Tots etsens convidats a repensar el model de pais, i aquesta n'és una nova oportunitat col·lectiva. ■

TROBADA D'ALCALDES A LA UNIVERSITAT D'ESTIU DE PRADA

Pàgina II

Ferrer dóna suport al dret a decidir de Catalunya

La cònsol d'Andorra la Vella defensa que en ple segle XXI siguin les urnes les que decideixin

La mandatària acusa el PS de fer electoralisme amb el 'cas Puig' i diu que Andorra compràrà la lli

6 Compra a Internet: <http://wwwelperiodicandorra.ad>

23/08/2014

DISSENYAT, 23 d'AGOST DEL 2014

el Periòdic d'Andorra

Nacional

Pàgines 6 a 12

COMPARAIXENCA A LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

Ferrer es mostra partidària de la consulta per la sobirania catalana

La cònsol considera que, en ple segle XXI, la configuració dels estats s'ha de decidir a les urnes

EL PERIÒDIC
L'ÚLTIM COMENTARI
@elperiodicAND

La cònsol major d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer, va mostrar-se a favor d'acceptar Catalunya com a estat si «fa un procés dins la legalitat». Ferrer ho va exposar ahir durant un acte dins el marc de la trobada d'alcaldes a Prada de Conflent, en una trobada amb alcaldes de diversos territoris de llengua catalana.

La cònsol recolza la demanda d'una majoria de partits catalans de celebrar una consulta sobre la independència d'Andorra la Vella i els seus municipis. Ferrer va afirmar que extens al segle XXI, a l'igual que Escòcia, qualsevol poble ha de poder manifestar-se mitjançant les urnes. Amés, Ferrer va afegir que si Catalunya fos independent a través d'un procés pacífic i respectuós i l'aval del nostre segle, un estat més amb el que Andorra s'hi relacionaria. Les decisions d'aquesta envergadura, segons Ferrer, «han de prendre de forma democràtica i sobre la independència, que no és un concepte abstracte, i que vulguin una majoria de la població catalana, però si que veu bé una votació», informa Europa Press.

Ferrer va posar d'exemple el cas andorrà, perquè el Principat no va acceptar la independència dels Països Catalans fins a la signatura dels acords de dret internacional fins l'any 1993, després de l'aprovació de la Constitució i de l'entrada del país a les Nacions Unides.

REFORÇANT POSICIONS Ferrer va destacar que els darrers anys la capital andorrana ha refocat els víncles amb d'altres ciutats on es parla català, i prova d'això es que liderà una candidatura conjunta amb d'altres municipis pernenys per aconseguir que la UNESCO protegeixi les fogueres que es fan al Pirineu per Sant Joan, coincidint

Ferrer (centre) durant la roda de premsa de l'acte de la Universitat Catalana d'Estiu, ahir.

amb el solstici d'estiu. A més, Ferrer va destacar el paper d'Andorra la Vella com a capital d'interès turístic i com una ciutat d'història i cultura i referent per a la participació internacional i sentit relació amb els municipis propers a l'entorn geogràfic. La cònsol va reafirmar la importància d'obrir la capital i sortir per treballar amb tot el territori, i posar a Andorra, encatalà i al Pirineu «al món», per la neces

itat de que el Principat compti amb l'reconeixement internacional, encara que representi perdre elements de identitat.

A la taula rodona en què va participar abans de les declaracions, també hi eren presents l'alcalde d'Alcoy (Alicante), Antoni Francés; el de Santa Margalida (Mallorca), Antoni Reus; el d'Alcanar (Osona), Josep Antoni Chatwell; el de Prats de Molló (França); Claudi Ferrer; el de Sant

Andreu de Sureda (França); Francesc Manent; i el de Girona, Carles Puigdemont.

PUJOL DAVANT EL PARLAMENT / Durant l'acte, Ferrer també es va referir al cas Pujol. Les últimes informacions apunten a que l'exresident de la Generalitat, Jordi Pujol, compareixerà davant del Parlament per donar explicacions sobre els diners que ha tingut dipositats a Andorra

durant més de 30 anys. El diari *El País* i els qui va donar la informació i se'n van a fer rodat la ressenya, han criticat la manipulació. Segons la informació publicada, Pujol ha pres la decisió per la presó que s'ha fet des de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) i afirma que si hi ha guixat una negativa de l'exresident a compareixer i donar explicacions, podria comportar la posada en marxa d'una comissió d'investigació.

Nacional

Pàgines 6 a 21

Telecomunicacions ▶ reptes futurs

Més canals de televisió francesa a la fibra òptica

L'STA treballa per incloure en un paquet l'oferta oberta de TDT en francès al preu molt assequible de tres euros mensuals

GLÒRIA GURDÍ
 ANDORRA

El Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA), es fa enfront del repte de fer més canals de televisió per fibra òptica per donar serveis als telespectadors que volen rebre més continguts en francès. Es tracta d'incloure a la fibra un paquet de serveis d'oferta oberta de televisió digital (TDT) que es comercialitzarà a un preu molt assequible, d'aproximadament tres euros mensuals. El director de l'STA, Jordi Nadal, va explicar ahir que «el repte és fer més contingut premium i el cost de posar un canal a la TDT és 20 vegades superior al cost de posar un canal a la fibra òptica. O signe que posar 10 nous canals francesos a la fibra és el mateix que fer-ne arribar un a cada casa».

Nadal va argumentar que «estem pensant en desenvolupar la TDT per incloure més canals de televisió francesa, perquè els televisions francesos s'han mostrat molt contents que d'acordar una tregua», però això no significa que «estem molt d'ofertar contingut amb d'imatge el blocengós, referint-se a Canal plus». Va afegir que «el succedent en el que respecta a la TDT serà un paquet de canals oberts que posarà a la fibra». Com que els continguts seran gratuïts, Nadal va matricular que «són conscients que la gent que no vol veure la televisió espanyola no vol pagar l'oferta que tenim del Canal plus, però estem pensant que, tant, estem treballant en un altre paquet més barat per aquest contingut que no és un contingut premium».

UN SERVÍ accessible / Nadal va explicar que «creiem que hi ha gent que ho agrairà, però d'altra llanternarà igualment no poder accedir al contingut premium que oferim amb el Canal plus». Així, els telespectadors a Andorra i els d'operadors de telecomunicacions públic, «el que passa és que la tendència actual es la televisió de pagament. Els continguts que la gent vol veure com el futbol i altres esports -«a França passa el mateix amb el rugby»- estan a les plata-

formes de pagament. I el contingut obert tendrà a desapareixer perquè també hi ha molts canals que no s'aguanten. No obstant això, va puntualitzar que des de l'STA no es considera que la fibra òptica resolvi el problema de la tregua negativa amb els canals francesos, però el problema de la fibra una mica més elevada».

Però, penssem que per tres euros

• El director del Servei de Telecomunicacions d'Andorra, Jordi Nadal, al despatx de la seu central de Santa Coloma.

«La dependència del 'roaming' és fortíssima, hem de diversificar»

JORDI NADAL, director de l'STA
GLÒRIA GURDÍ
 ANDORRA

El director del Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA), Jordi Nadal, avança algun dels canvis que s'allistin amb la transformació dels operadors francesos en socios del seu nou model d'operació.

Si el servei de fibra òptica, Andorra no queda tan mal posicionada en comparació amb el país vei, en canvi en telèfonia mòbil és molt diferent. «França és el mercat més agressiu d'Europa i també el de més competència entre els operadors, per tant, estem explicant que «els competidors són propers competidors francesos i el Govern francès els va ajudar molt».

En canvi tot, el director de l'STA es va mostrar escèptic de cara al futur d'alguns dels operadors més competitius, tant en fibra com en telèfonia mòbil i va explicar que «està qüestionant la seva fiabilitat i alhora estem dient que el seu model d'operació es basa en la fibra òptica i els ingressos són baixos en relació als canals de televisió».

Nadal va condecorar que «tenim la mala sort de tenir per el pais més competitiu en telèfonia. Per això intentem donar el millor servei possible al millor preu possible. ■

«La nova llei regularà la possibilitat de fer alliances amb altres empreses i ens farà més competitius a l'hora de negociar»

ja que a l'STA els exercicis coincideixen amb els anys naturals. D'aquesta manera seria més fàcil comparar l'activitat amb exercicis anteriors.

• **Què suposarà el canvi?**

«Així mateix portarem els serveis d'entitats i afavorem l'activitat emprenedora i en moltes vertades. Els estatuts actuals són del 1975 quan no existia ni internet ni la telèfonia mòbil, i els serveis de telecomunicacions eren molt bàsics. El sector ha evolucionat una barbaritat. L'empresa ha

estat arrossegada per la societat andorrana. Andorra Telecom ha desenvolupat activitats que obviaient és lògic que l'operador de telèfonies les assumís. Internet va arribar i algú ho havia d'assumir, però els nous estatuts permeten desenvolupar activitats que ja estan en marxa. La nostra altra operadora de manera clara. Ta plega permetrà diversificar el negoci. Cal recordar que el canvi d'estatut es fa perquè aquesta empresa, Andorra Telecom, sigui sostenible en el futur.

• **Perquè es necessari diversificar l'activitat?**

«La nostra dependència del roaming és fortíssima, i si mai despareixen no hauríem fet els deures en no diversificant. Com a resultat, les lloses s'afequen. Un altre canvi important que introdueix la llei, és que ens farà més competitius a l'hora de negociar acords de col·laboració o partinar amb altres empreses i la possibilitat d'establir acords col·laboratius amb els estatuts actuals és molt difícil, si no impossible perquè la Llei de contracció pública obliga a amarrar-les i molts col·laboradors potencials es fan enrera. Amb els nous estatuts podem establir alliances amb altres empreses.

Pàgines 617-644

aplicant les tarifes, sense excepcions ni desviacions, i que no hi ha influències rares en la selecció dels proveïdors. En ser transparents en referències això, Ara ja la nostra ambició és trobar el més baix preu possible i garantir al més prest possible. Cosa que s'ha de fer fomentant la competència i si el producte és a Andorra el volem comprar a Andorra. Com a empresa pública hem d'intentar al màxim afrontar el país.

- Andorra Telecom, SAU continua sent una empresa pública?

- Si no deixarem de ser-ho perquè el propietari és el Govern d'Andorra i no podem ser privada. El Govern, i estem oberts a donar sortida a quins que cursen estudis molt tècnics, tot i que hi hagi altres sortides al país, però considerem que Andorra Telecom és una de les seves eines d'informació i de suport a les persones a intentar atraure a l' país els que no se'n pot obrir aquí. Tenim algunes solucions molt específiques per als quals cap empresa andorrana ens pot asegurar el manteniment. No obstant això, tot i que els proveïdors que han fet això, font el treball de caixa i locals, i les que reviewen les nostres instal·lacions també. També és cert que hi ha noves empreses estrangeres que s'instal·len a Andorra i que s'ajudin a l'auge de la nostra economia, sin els resultats del joc, per tant creiem que això els posibilita perquè puguin diversificar la nostra economia, crear més competència i nous llocs de treball.

- Quines línies de negocis poden obrir els establiments?

- Estem estudiant diferents possibilitats que no arrenquen fins que no funcionen i tots la servei. I volen que no s'apartin d' Andorra aposta per nous llocs de treball, desenvolupant noves activitats i creant sinergies. També estem estudiant fer coses a fiura, cosa que la nova llei també preveu. Buscar mercat més grans i d'algunna manera beneficiar a l'estat.

- Andorra Telecom pot exportar experiència i savoir fer?

Som un operador petit, però molt segur. Considerem que el nostre país té uns problemes amb la fibra òptica que no tenen ningú per superar-los i no podem invertir en eines informàtiques. Nosaltres generem nous serveis i nous productes que la gent del carrer no pot apreciar perquè no es veuen. I només faltaria que no la tinguissem! D'aleshores aquesta informàtica per facturar i per obtenir a altres operadors que no poden oferir els mateixos serveis que els proveïdors formals que costen molts diners. També tenim un Call center que els autodidacs diuen que és excepcional. I un equip d'enginyers que fa set anys que remenem la fibra òptica, mentre que els altres proveïdors s'han d'adreçar a d'altres proveïdors per aplegar el servei de punta a punta i de superar els reptes tècnics, i és un mudi de coneixement que es pot exportar.

- El 'roaming', encara una bona font d'ingressos?

Si encara ho és. El roaming es com-

«Som un operador petit, però molt serius. L'experiència de desplegar la fibra és un coneixement que podem exportar»

«Si desapareix el 'roaming' per a Andorra que rep trets milions de visitants pot ser desastrós»

pades com ara Espanya o Itàlia, no?

- Molts la tenen però d'altres no. El cost de la infraestructura de la xarxa és molt diferent segons la mida del país. Alguns països, com França o Alemanya, són un servei molt concret, i cent que ha estat exageradament que calia rebreixos però fer-ho desapareixer és com veure harmonitzar el salari i el treball i el nivell de vida. No es tracta d'ajustar a tots els països, però si harmonitzar el preu de l'electricitat i el petroli i el preu dels hidrocarburs que tenen un cost afegit segons a quin país s'ha de fer arribar, això que sembla obvi, en el matí no ho és tan clar. Encara, ve a ser el més gran problema. Els proveïdors que no s'apartin d' Andorra són molt diferents d'un país a un altre. En alguns països les tarifes han de ser més car perquè el proveïdor petits han patit un cesc galvanyant, i el raser que es vol fer crea unes tensions terribles, perquè els que plaujanan més i els altres hi pergegen molt.

- Tot apunta que desapareixerà.

- Si, es vol desapareixer el desembre d'aquest any que. Però només té gairebé.

• El director de l'ISTA, Jordi Nadal.

una carretera recta que era més ampla, però el perill que s'acabí sobreabundant. Fa un servei molt politicitzat a Europa. Hi ha qui defensa que una persona es desplaça el mercat, i d'altres que no. La nostra opinió és que els grans proveïdors objecten que asseguren el servei a tots els territoris -perquè no tots són iguals- té un cost i a més, és un servei premium.

Crec que al final hi haurà d'haver una solució entre tots els proveïdors. El més important és que els proveïdors difervescents no puguin exportar serveis que són del nord d'Europa i en canvi, cartiga els països del sud que han de desenvolupar les infraestructures necessàries per donar-los cobertura.

- Molts ja les tenen molt desenvolupades com ara Espanya o Itàlia, no?

reben els del seu. Aquesta balança que va afavorir els proveïdors del sud perquè van aplicar unes tarifes molt més altes d'altres. Ara hi ha el perill que es descomponi en sentit contrari.

- Quina és l'estrategia per amortir el desequilibri?

- L'STA seguirà la tendència de revisar les tarifes a la baixa, cosa que s'aconseguirà i estarà preparat per a la decisió política europea això.

- Abans no hi havia 'roaming' i bé que FSTA es va desenvolupar.

- Es va desenvolupar perquè els proveïdors es van fusionar. Encara que en poc temps es va fer molt llàvols. L'aparençada va ser difícil amb una sola central i uns tarifes elevadíssims. Trucar a Estats Units costava 1.000 pesetas. Encara que el servei era molt limitat. Ara, la inversió feta és increvible. Actualment més de 100 milions d'euros enterrats en fibra òptica i la maquinaria necessària per cobrir tots els serveis. Tota aquesta inversió no ha pogut utilitzar-se perquè el servei era molt poc. Actualment es fa que quasi no s'usa.

En el seu moment, es va dir que les eines són cada vegada més grans però es fan dissenys per oferir serveis a milions de persones i no en troben de més petites. És com exigir a una família que veigant amb camí en lloc de fer-ho en cotxe, que no es mogi mai car a banda que no estigui en casa. Amb això vull dir que als països petits, la inversió costa més d'arrerat.

- Sense el 'roaming' l'ISTA no hauria invertit en el que hi invertí?

- Hauria estat molt difícil aconseguir totes aquestes inversions tan elevades, perquè parlaríem també d'una diversificació molt els serveis entre tots els proveïdors. El resultat final. Al cap de la fi, el roaming és un dol benicoll dels millions de visitants que reben que també fan possibles altres negocis que sense turisme no podríen existir. Hi ha una part l'STA que visi del turisme.

- Aquesta millora de turistes també representen una polació més densa.

- lamentablement, el turista només utilitzà una part dels nostres serveis. Tots els serveis que no eren la televisió, la telefonia fins a internet, i la televisió. Aleshores tens que de quatre màquines només n'utilitzat una, i hi ha tres més que ens arrosseguen i són les que pescen. Però evident que quan tens una antena de televisió no et defineix molt la persona, per donar únicament serveis als andorrans són també uns millions de turistes que ens viuen. La poseren gran i un poquet i perquè s'utilitzarà perquè és un tracte d'internet o de la televisió, si pots de comprar la màquina més petita.

- Si el preu de les telecomunicacions?

- Hi ha branques de negocis on sortim molt ben perquè hem de pagar els serveis que ens proveïxen. En filials que no són competitius perquè l'hem venut com un servei que substitueix l'anterior i no com un servei més i especial com fan altres proveïdors. Alguns posiciona a nivell de preus i altres no. No obstant això, en aquesta millora de turistes que ens posen les piles (ho volem fer), la màquina, hem rebutjat un 7% de les tarifes.

- Per què és important establir alliances amb altres empreses?

- Cada vegada més, una sola empresa no pot garantir tots els serveis de connexió a Internet que els clients demanen grans en fons. Es evident que les que són molt grans compren els seus partners, però les que no ho són tant estableixen col·laboracions per llançar serveis nous i més competitius. Fins ara l'accent estava posat en la transparència, cosa que els hem de deixar, però el que estem proposant no solament autoritza una moltia intervenció, però també hi deixa la capacitat de poder negociar. Els concursos públics "que continuarem fent" ens han de permetre de posar en marxa una estratègia que no es basa en la millor oferta. La transparència la que ofereix la meva companyia de compra i de contractació actual ens va una mica en contra a l'hora de ser competitius. Si el concurs es petit hi ha molta competència potser no és tan necessari, però en altres sí.

- Què implicarà aquest canvi de cara a la societat?

- Som una empresa pública i com a tal, la transparència és fonamental per a nosaltres, però com a empresa també és molt important l'agilitat per ser més competitius. Fins ara l'accent estava posat en la transparència, cosa que els hem de deixar, però el que estem proposant no solament autoritza una moltia intervenció, però també hi deixa la capacitat de poder negociar. Els concursos públics "que continuarem fent" ens han de permetre de posar en marxa una estratègia que no es basa en la millor oferta. La transparència la que ofereix la meva companyia de compra i de contractació actual ens va una mica en contra a l'hora de ser competitius. Si el concurs es petit hi ha molta competència potser no és tan necessari, però en altres sí.

- Algú pot pensar que l'ISTA deixarà de ser transparent?

- Al final es tracta de controlar i fixar els diners que mou l'empresa. Hi ha molts proveïdors internacionals que no paguen els nostres clients i hem de ser transparents en oferir uns serveis d'accord amb les tarifes que tenim. Després per oferir aquests serveis hem de pagar proveïdors i hi ha un flux que segueix. L'STA se submet a tres auditius per any que denoncen febletat econòmica

La tribuna

La neutralitat andorrana

El 1735 els coprincips ratifiquen l'accord sobre el tabac de 1733 i manen arrancar totes les plantes

ANTONI
Polí Solé

a situació d'inseguretat internacional en què es troba Andorra des dels anys 1701 i 1714, amb tot el procés de la guerra de successió a la corona espanyola, farà que es produïxen un canvi en la mentalitat de les autoritats andorranes i dels ciutadans, que es considerarà a ser conscientis de que cal fer esforços en el sentit de millorar en el coneixement i recuperació de la història del país i sobretot en la defensa, consolidar o simplement crear noves institucions per tal d'afirmar la personalitat política de l'estat de fet en què es reconeixen els andorrans. I també, a partir del 1714, els coprincips, sobre tot l'episcopal en la figura excepcional d'Antoni Fiter i Rosell, d'Urgeil-Simeó de Guinella i Apeguet.

Lidia Armengol en detalla totes les actuacions el 1735.

Aquell 1715, mama als andorrans que no acceptin les ordres de l'Inten-

dent de Catalunya i reconguin com a Senyors únicament al Bisbe d'Urgeil i al Comte de Rossell, rei de França, amb la qual cosa Andorra no té cap suport ni reconeixement a Andorra de part d'Espanya i prohibeix als andorrans de pagar cap contribució a les autoritats civils i militars espanyoles.

El 1716 mana als cònsols d'Andorra que no acceptin les ordres de França i que transllist pel país sense un passaport transitari pel rei de França o bé pel governador del Fort d'Urgeil.

El 1721 dóna instruccions per evitar l'epidèmia de morta de Novembre que fa una gran vagues a Andorra. El 1722 s'expulsa a la majoria de la menada espanyola i francesa a Andorra. El 1724 prohibeix aclarir els drets del exercit espanyol.

El 1725 Lluís XV de França confirma els privilegis atorgans als homes d'Andorra.

El 1729 Simeó de Guinella comunica al Sindic que el decret espanyol que subjecta Andorra al Principat de Catalunya no ha de considerar-se vial i que el decret de Nova Planta no afecta a Andorra i que tant no està previst que l'obligació dels drets dels ciutadans gaudexen els andorrans. I aconsella de sometre aquestes qüestions al Coprincip Francès.

El 1730 el Sindic demana documen-

ges per a presentar-los a l'intendent de Catalunya. El 1731 Simeó de Guinella prohibeix a molts grups d'andorrans que recorren a Andorra en una causa comuna un grup d'artillers per posar en perill la neutralitat andorrana.

El 1731 els andorrans guanyen el ple i l'intendent general de Catalunya, el bisbe d'Urgeil i el rei d'Espanya. El Coprincip episcopal Simeó de Guinella ha estat de gran ajuda en fer valer el control del frau a canvi del manteniment dels privilegis, com diu Josep Guitart.

El 1732 la demanda dels governs espanyol i francès als coprincips prohibeix el control dels drets de Andorra.

El 1734 Simeó de Guinella al seu baró de desmuntar i lluir els deserts i amparar els refugiats a Andorra.

El 1735 els coprincips ratifiquen l'accord sobre el tabac de 1733 i manen arrancar totes les plantes de tabac existents a Andorra.

El 1740 el tribunal de Corts publica una Instructa sobre l'administració de justícia dels Battles.

El 1741 la Reial Acadèmia de Catalunya atorga als andorrans el dret de

podre exportar bovins a Catalunya i poder-hi de paper dret.

El 1742 el ple i el Consell d'Andorra en una reunió amb el rei d'Espanya en valencia perdebre d'Oríol li havia atropat sobre els bens eclesiàstics a Espanya. El Venerable Francesc prohibeix als sacerdots d'Andorra adquirir cap tipus de drets.

El 1748 Antoni Fiter i Rosell redacta el Manual Digest on s'anàltica i explica la neutralitat andorrana en llarg dels segles i ordena les bases jurídiques per a mantenir-la en el futur. [J. Buñuel, 2012].

El 1752 el Consell de la Terra decre-

fifica els atacs, les defenses, les confirmacions de la neutralitat i el 1763 Pujol recomana a Politca Andorrana que en el Manual Digest, fent una versió més curta, pragmàtica i ferma a acabada.

El 1814, cent anys després d'acabar el conflicte de successor espanyol, el director de diari de St. Gaudens proposa a la ciutat d'Andorra que es fan portacions mentre no disposim d'una relació detallada de quantitats i natura dels productes.

El 1914, després de la guerra de Marroc i la guerra de les Valls d'Andorra i el Consell General estrena l'ímena andorrà, fitxa del Coprincip episcopal Joan Benlloch, i més tard de Mr. Enric Marfany i Bonet.

LA CONSOLIDACIÓ internacional, iniciada el 1993 i esponentada de manera excepcional a partir del 1714, no es troba però acabada, per què mai s'acaba. El més evoluciona i el més estàtut és la neutralitat andorrana, la neutralitat andorrana, amb la globalització, té més sentit que mai i és un model valid a preservar i a exportar. Una neutralitat activa i no passiva que ens fa estar al límit sabent-hi està, és a dir iell'andorrà. ■

Arquitecte

22/08/2014

14/09/2014

DIJOUS, 14 D'AGOST DEL 2014 BONDIA

27a Diada andorrana

La SAC debatrà els models de país per a Andorra en la 46a edició de l'UCE

Agnes Marc

Els diferents models de país per a Andorra seran trets del debat de la 27a Diada andorrana a la Universitat Catalana de Sant Cugat (UCC) el 20 d'agost. Conferit, qui organitza la Societat Andorrana de Ciències.

La jornada, els detalls de la qual la SAC presentarà aquest matí, busca reflexionar sobre el futur de la societat andorrana i veureu, com l'economia, el social, el financer, el mediambiental i el de la sanitat pública i l'educació, entre d'altres, però també des d'un vessant dels drets i de la pau, gran o l'artístic, l'acció transformadora que s'abordaria el model turístic, el de l'esquí, l'energetic i els drets i llibertats dels ciutadans.

Entre els ponents destaca la ministra de Salut, Cristina Rius, el conseller d'Educació, Manel Reig; l'advocat Manel Puigadas; el director d'Ensems, Conrad Blanch, i el politòleg i sociòleg

Albert Gomà, entre d'altres. D'altra banda, i afegint a la presentació de la 27a Diada andorrana a l'UCC, la SAC presenta el seu informe anual del seu Consell General, el Govern, FEDEA i la Cambra de Comerç, que recull les ponecenes i conclusions de la 25a Diada, que va dedicar a l'obertura d'una nova etapa i l'anys passat, que abordava la qüestió de la nacionalitat des de diversos vessants.

BON/14/08/2014 - 12:18

Rosa Ferrer diu des de Prada que la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les urnes

Escrit per Agnès Marc

Rosa Ferrer ha dit que "la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les urnes" i no per la de les armes com en el passat. Ho ha afirmat en el seu intervent a la Jornada de municipis dels Països Catalans que s'ha dut a terme aquell divendres al matí a la XLVI Universitat Catalana d'Estat. Ferrer ha compartir taula amb altres alcaldes del País Valencià, les Illes, Catalunya, la Franja de Ponent i la Catalunya Nord, i ha posat èmfasi en la necessitat del reconeixement d'un estat com a subjecte de dret internacional per obrir-ne i protegir la nostra singularitat al món.

La ciutat major d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer, ha defendat que "la configuració dels estats al segle XXI no s'ha de produir com s'ha produït en el passat, és a dir, per la força de les armes, sinó que la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les urnes". Ha dit al final de la seva intervenció a la Jornada de municipis dels Països Catalans que s'ha dut a terme aquell divendres al matí a la XLVI Universitat Catalana d'Estat. Ferrer ha compartir taula amb altres alcaldes com Carles Puigdemont de Girona (Catalunya), Josep Anton Chauvet del Campell (Franja de Ponent), Claudi Ferrer de Prats de Molló (Conflent), Antoni Franco d'Alcúdia (Païs Valencià), Antoni Reus de Santa Margalida (Mallorca) i Francesc Manent de Sureda (Roses).

Rosa Ferrer ha basat el discurs fortemenent en la importància del reconeixement internacional dels pobles i la dificultat en assolir-lo. Així, ha posat com a exemple que, malgrat perseguir-lo al

llegà dels anys, Andorra no va assolir el reconeixement com a subjecte de dret internacional fins l'any 1993, després de l'aprovació de la Constitució i l'entrada del país a les Nacions Unides.

És important el reconeixement internacional, ha asssegurat Ferrer, perquè "les regles de joc cada vegada són més estretes i som més interdependents tots plegats, amb menys marge d'actuació, i per als municipis és una gran oportunitat".

En aquest sentit ha destacat el paper d'Andorra la Vella com a capital d'Estat: i que té com una de les seves prioritats reforçar la participació internacional i "entenem que necessitem tenir molt bona relació amb els municipis propers a l'entorn geogràfic".

Ha exemplificat amb la presentació de la candidatura a la Unesco perquè les festes de foc al solstici d'estiu al Pirineu siguin declarades Patrimoni de la Humanitat, fet de forma conjunta entre els diferents municipis del Pirineu central. Axel Ferrer ha destacat el treball conjunt entre els municipis perquè no hi "estem cults" i que el principi de subsidiarietat "només les institucions més properes als ciutadans".

La cònsol major ha posat en valor el paper d'Andorra la Vella com a capital d'estat "tenint oportunitats de sortir i quan ho fer la voluntat es trobarà amb tot el territori". Ha alegat que "si sortim, possem Andorra al món, el català al món i el Pirineu al món, i si s'una el Pirineu també ens posseix a Andorra al món".

Tot i reconèixer que l'obertura al món dels petits estats representa, en un moment cada vegada més globalitzat, per alguns elements de sobirania, ha asssegurat que l'objectiu val la pena perquè "de cada part de sobiranía que es diuixi en fitjar sorra no pot sorgir una nova oportunitat de projectar la nostra singularitat al món" i ha alegat que "aquesta tensió professa entre els grans corrents globals i les espiritus creatius locals és en honor de trobar el nostre futur tots els territoris".

25/08/2014

Pujadas creu que cal obrir una reflexió sobre la desigualtat

ANDORRA LA VELLA | Pàgina 8

Diada andorrana a l'UCE

Pujadas creu que cal obrir una reflexió sobre la desigualtat

Sàmpor lamenta el percentatge de PIB destinat a les pensions de jubilació

Raquel Serracoll
ANDORRA LA VELLA

IMATGE MÀSIA

L'advocat i exembajador d'Andorra a Espanya, Manuel Pujadas, considera que la societat andorrana és "profundament desigual" tot i que aquest fet no suposa ar com ara un motiu de reflexió. Pujadas creu, però, que aquesta desigualtat "esdevindrà en un termini no massa llunyà l'eix central de la reflexió i de la precocietat social i política" andorrana. Als voltants de l'event organitzat per la Unesco, Pujadas ha reflexionat en la seva ponència a la Diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) a Prada de Conflent.

Pujadas indica que el fet que la societat estigué formada "majoritàriament per immigrants" comporta una certa "provisionalitat" que no es correspon amb el model desordenat, absent i escampos social i econòmic interacció entre procedències". De fet, fins i tot asseganya un cert "racisme d'ínter i lateral", la qual cosa contrabuseix a la crisi del "gènotip". Davant aquesta situació argumenta que cal trobar solucions que contribueixin a la cohesió social i a una nova dinàmica. En aquest sentit, creu que és clau "una generalització del vot comun". Així contribuiria que la igualtat fos "real i efectiva" tenint en compte, també, el que exposa Tercer 6 de la Constitució:

La transformació necessària al país també es va referir Lluís Sàmpor, representant dels pensionistes al consell d'administració de la CASS i secretari de la Federació de Gent Gran, que va reiterar la necessitat que Andorra ratifiqui el Codi europeu de seguretat social, la qual cosa signifiquaria que el seu sistema de protecció social està en consonància amb el dels altres països d'Europa. Així, el paig disposi d'indicadors i sistemes d'avaliació adequata i considera que calen ganes canvi en la gestió del pati. Es mostra esperançada, però, que el paig pugui esdevenir en el futur un referent mundial.

Altres intervencions van abordar el model sanitari (de la mà de la ministra de Salut, Mercè Rodezno), l'educació, exposat per la ministra d'Educació, Roser Suñé, el futur de les telecomunicacions, exposat pel director d'Andorra Telecom, Jordi Nadal, i el model turístic.

9/09/2014

Entrevista

José Dalén, president de la CASS

"Els dos punts de més de cotització per jubilació són molt insuficients"

El president del consell d'administració de la CASS, Josep Dalén, considera que els dos punts addicionals esdevenen una trampa i el seu efecte no s'aprecia.

Els dos grans regals que el govern ha fet a la població en els darrers mesos han deixat a la CASS la sensació d'que no s'ha tingut en compte la seva perspectiva. És així? Ha sentit algunes crítiques a la seva labor? "Tenim moltes crítiques positives, tant d'ells mateixos com d'altres entitats, però no s'ha tingut en compte la perspectiva de la CASS", respon José Dalén.

El seu argument és que "el Govern ha de prendre en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres". La CASS ha d'admetre que no s'ha tingut en compte la seva perspectiva. És així? "Tot i que l'informe d'auditoria que ha realitzat la CASS i que es publicarà aviat, ha d'admetre que no s'ha tingut en compte la seva perspectiva, ja que l'informe d'audit, en el seu que aporta, es basa en el que el Govern ha de prendre en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

Ha sentit algunes crítiques positives, però no s'ha tingut en compte la perspectiva de la CASS.

—**Usted menciona que han de ser addicionals**, per no fer que les persones tinguin que pagar una contribució excessiva. Però l'informe d'audit no fa cap referència a que s'han de ser addicionals, sinó que estableix que no s'han de ser addicionals, i que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació. La CASS ha de considerar que no s'ha tingut en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

Ha de recordar que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals, sinó que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació. La CASS ha de considerar que no s'ha tingut en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

Ha de recordar que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals, sinó que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació.

—**Usted menciona que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals**, sinó que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació. La CASS ha de considerar que no s'ha tingut en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

—**Usted menciona que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals**, sinó que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació. La CASS ha de considerar que no s'ha tingut en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

—**Usted menciona que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals**, sinó que la persona que no pagués la cotització addicional, no podrà accedir a la pensió de jubilació. La CASS ha de considerar que no s'ha tingut en compte la perspectiva d'una entitat que ha de ser beneficiaria dels efectes d'aquestes mesures, no d'altres".

—**Usted menciona que el seu informe d'audit estableix que no s'han de ser addicionals**,

“La nova Llei de la CASS no és una llei salvatge sinó que és torna al que hi havia abans del 2008”

Entra en vigor la nova Llei de la CASS.

—**La nova Llei de la CASS no és una llei salvatge sinó que és torna al que hi havia abans del 2008**

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

el 1 d'octubre de l'any passat va entrar en vigor la nova Llei de la CASS, que regula els aspectes essencials de la previsió social i que estableix que el seu objectiu és garantir que la majoria dels contribuents poden mantenir una vida digna i segura després d'haver contribuït durant la seva vida laboral. Aquesta llei estableix una nova estructura de cotització addicional, que consta de dos components: un component obligatori i un component voluntari. El component obligatori es basa en el sistema de cotització addicional existent, mentre que el component voluntari es basa en el sistema de cotització voluntaria existent. La nova llei també estableix que els contribuents poden elegir entre dues opcions: una opció que consta de dues cotitzacions addicionals (una obligatori i una voluntaria) i una opció que consta d'una sola cotització addicional (ambdues obligatorias). La nova llei també estableix que els contribuents poden elegir entre dues cotitzacions addicionals (una obligatori i una voluntaria) i una opció que consta d'una sola cotització addicional (ambdues obligatorias). La nova llei també estableix que els contribuents poden elegir entre dues cotitzacions addicionals (una obligatori i una voluntaria) i una opció que consta d'una sola cotització addicional (ambdues obligatorias). La nova llei també estableix que els contribuents poden elegir entre dues cotitzacions addicionals (una obligatori i una voluntaria) i una opció que consta d'una sola cotització addicional (ambdues obligatorias). La nova llei també estableix que els contribuents poden elegir entre dues cotitzacions addicionals (una obligatori i una voluntaria) i una opció que consta d'una sola cotització addicional (ambdues obligatorias).

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

—**Entra en vigor la nova Llei de la CASS.**

14/08/2014

DIADA ANDORRANA A L'UCE

La SAC debat sobre els models de país per a Andorra

La Societat Andorrana de Ciències presenta el programa per a la 27a Diada andorrana de l'UCE, on es debatrà sobre models de país.

// Pàg. 3

15/08/2014

La finestra oberta

Punts morts

11111 Classified 5.00 (1 Vot)

Categoria: La finestra oberta

PUBLICAT EL DIVENDRES, 15 AGOST 2014

inShare

ALEIX ESTOPHAN

La Societat Andorrana de Ciències ha organitzat de nou la jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent, centrat enguany en els Models de país per a Andorra, a l'entorn del qual es presentaran conferències sobre el model sanitari, l'educació, el model de turisme, l'econòmic i altres. Al respecte hi ha una qüestió que voldrà aportar previament a les conferències del proper dissabte 23 d'agost, com un element més del debat que se solà generar posteriorment.

Es tracta del concepte econòmic de punt mort, o punt de d'equilibri, o altrettant dit lindar de rendibilitat. Aquest punt serveix per indicar el volum necessari a partir del qual es comencen a generar beneficis. Es el punt just en el que les despeses d'un negoci, fan les paus amb els ingressos obtinguts, o dit d'altra manera és el punt en el que saps que cobresxes costos i comences a guanyar diners.

Quan estavem en plena efervescència econòmica, del 2003 al 2007, va ser quan es va posar més de manifest la conveniència dels paràmetres de sostenibilitat, per tal de posar mesura al fort creixement descompartit d'alguns sectors econòmics, com el de la construcció. Pels la recessió d'aquests darrers cincs anys ens ha demostrat com estavem més a prop del punt mort que de la incompatibilitat del sistema econòmic.

Perquè un cop caus per sota del lindar de rendibilitat, no solament es perden molts diners molt ràpidament, sinó que alhora s'hán de posar molts diners i esforços per recuperar de nou el volum necessari per tornar al punt mort i així guanyar de nou el primer euro de benefici, sense haver de reduir més costos. El nostre país precisa tenir ben identificats el mínims de massa crítica per començar a generar beneficis.

I això passa en tots els sectors econòmics com també en les decisions del sector públic. De la mateixa manera que es precisa d'un mínim de precipitació de neu (o d'un mínim de fred per generar neu artificial) per empinar les pistes d'esquí, també necessitem un mínim de visitants per emplenar els carrers, els hotels i els establiments comercials.

Identificar aquest punt mort en cada sector és un aspecte essencial en la definició dels models de pais. Al meu entendre, aquest darrer any ja no es redueixen més els costos i comencem a atansar-nos al punt mort en visitants, com en la tecnologia de les comunicacions, però encara ens falta molt per recuperar-lo en les importacions, en la inversió estrangera, en els ingressos públics.

Com tampoc no estarem a prop del punt mort en el mercat laboral, ni en el nombre d'immigrants, com en el nombre d'andorrans, fet que ens allunya del punt mort del volum necessari en la població del nostre país.

Contribuir en la definició de les bases per apropar-nos a aquests punts morts, per començar a generar riquesa, hauria de ser un dels objectius de la jornades de la setmana vinent de la 27a jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu.

DIADA ANDORRANA A PRADA

La SAC debat els models de país per a Andorra a l'UCE

Els diferents models de país per a Andorra seran l'eix del debat de la 27a Diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) de Prada de Conflent, que organitzà la Societat Andorrana de Ciències.

La jornada, els detalls de la qual la SAC presentarà aquest matí, busca reflexionar sobre el model de país des de diversos vessants, com l'econòmic, el social, el financer, el mediambiental i el de la sanitat pública i l'educació, entre d'altres, però també des d'una vessant dels joves, la gent gran o l'articulació transfronterista. També s'abordarà el model turístic, el de l'esquí, l'energetic i els drets i llibertats dels ciutadans.

Entre els ponents destaca la

ministra de Salut, Cristina Rodríguez; l'empresària Maria Reig; l'advocat Manel Pujadas; el director d'Ensisia, Conrad Blanch, i el politòleg i sociòleg Albert Gomà, entre d'altres.

D'altra banda, i aprofitant la presentació de la 27a Diada andorrana a l'UCE, la SAC presentarà el llibre, editat gràcies al suport del Consell General, el Govern, FEDA i la Cambra de Comerç, que recull les ponències i conclusions de la 25a Diada, que es va dedicar a l'obertura econòmica, i de la de l'any passat, que abordava la qüestió de la nacionalitat des de diverses vessants.

Redacció /Andorra la Vella
@mes_andorra

Títol: La 27a jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu tractarà sobre nous models de país

Resum: Encara que la 27a jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu se celebraria el proper 23 d'agost a Prada de Conflent, es tindria com a seu principal 'Models de país per a Andorra'. La presidenta de la Societat Andorrana de Ciències, Àngels Mach, ha explicat que enguany s'ha decidit triar un tema genèric que es tractarà des de vessants molt diversos, amb exposicions relacionades amb el model sanitari i educatiu del país, que oferiran les corresponents ministres, però també amb exposicions relacionades amb el model de turisme, de solidaritat, econòmic i molts altres. Així ho ha anunciat Mach en el marc de la presentació del darrer llibre que recull les ponències de les últimes dues jornades andorranes a la UCE.

Text: La presidenta de la SAC ha recordat que la jornada andorrana a la UCE permet fer pedagogia i explicar el país a fora, però que té com a objectiu principal suscitar debat sobre qüestions que interessen a la societat. Així, en aquesta ocasió s'ha triat la temàtica dels nous models de país perquè 'tot canvia molt ràpid i no es pot anar sobre la marxa'.

Així, entre els ponents destacades hi haurà la ministra de Salut i Benestar, Cristina Rodríguez, que parlarà del model de sanitat pública el matí de dissabte 23. Tot seguit participarà també la ministra d'Educació, Roser Suñé, per exposar el model educatiu.

A més, la temàtica tan genèrica també inclourà ponències sobre la gent gran, els drets dels ciutadans, les telecomunicacions, l'economia, l'energia, les relacions frontereres amb França, la comunicació, el turisme de muntanya, i moltes altres qüestions ben diverses.

La jornada andorrana serà el dia 23 d'agost, però la Universitat Catalana d'Estiu que se celebra cada any a Prada de Conflent durà des del 17 fins el 24 d'agost. Entre d'altres activitats destaca la primera trobada de municipis catalans, en la que participarà la cònsol major d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer.

La presidenta de la SAC ha presentat la nova edició de la jornada andorrana a la UCE en el marc de la presentació del llibre que recull els darrers dues edicions. El llibre, que agrupa totes les ponències sobre Andorra i l'obertura econòmica del 2012 i les de la nacionalitat andorrana del 2013, ha estat editat gràcies al suport del Consell General, el Govern i FEDA. A més, en aquesta ocasió s'ha canviat la portada posant-hi una imatge del Canigó.

El director de FEDA, Albert Moles, ha agrair la feina que fa la SAC constantment i el fet que 'ens permetin col·laborar'. Ha destacat que els llibres recopilatori de les ponències permeten tenir un testimoni dels canvis que va vivint el país.

Data de publicació: 14.08.2014, 14.15 h

Secció: Societat, Economia - Empresa

Territori:Nacional, Internacional

Signatura: N.M.

Foto: N.M.

El director de FEDA, Albert Moles, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach, durant la presentació del darrer llibre recopilatori de les ponències de la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu.

Foto: N.M.

El director de FEDA, Albert Moles, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach, durant la presentació del darrer llibre recopilatori de les ponències de la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu.

Foto: N.M.

El director de FEDA, Albert Moles, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach, durant la presentació del darrer llibre recopilatori de les ponències de la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu.

Foto: N.M.

El director de FEDA, Albert Moles, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach, durant la presentació del darrer llibre recopilatori de les ponències de la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu.

22/08/2014

Títol:

PRADA.- Rosa Ferrer diu que la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les umes

Resum:

Prada de Conflent.- Rosa Ferrer ha dit que "la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les umes" i no per la de les armes com en el passat. Ha afirmat en a seva intervenció a la Jornada de municipis dels Països Catalans que "s'ha dut a terme aquest dividència al matí a la UCE. Ferrer ha compartir taula amb altres alcaldes del País Valencià, les Illes, Catalunya, la Franja de Ponent i la Catalunya Nord, i ha posat èmfasi en la necessitat del reconeixement d'un estat com a subjecte de dret internacional per obrir-se i "projectar la nostra singularitat al món".

Text:

La cònsol major d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer, ha defensat que "la configuració dels estats al segle XXI no s'ha de produir com s'ha produït en el passat, es de dia per la força de les armes sinó que la configuració dels estats al segle XXI s'ha de produir per la força de les umes". Ha dit al final de la seva intervenció a la Jornada de municipis dels Països Catalans que "s'ha dut a terme aquest dividència al matí a la XLVI Universitat Catalana d'Estiu. Ferrer ha compartir taula amb alcaldes com Carles Puigdemont de Girona (Catalunya), Josep Anton Chauvel del Campell (Franja de Ponent), Claudi Ferrer de Prats de Molló (Conflent), Antoni Francés d'Ancó (País Valencià), Antoni Reus de Santa Margalida (Mallorca) i Francesc Manent de Sureda (Rosselló).

Rosa Ferrer ha basat el discurs teoràmicament en la importància del reconeixement internacional dels pobles i la dificultat en assolir-lo. Així, ha posat com a exemple que, malgrat perseguir-lo al llarg dels anys, Andorra no va assolir el reconeixement com a subjecte de dret internacional fins l'any 1993, després de l'aprovació de la Constitució i l'entrada del país a les Nacions Unides.

És important el reconeixement internacional" ha assegurat Ferrer, perquè "les regles de joc cada vegada són més estretes i som més interdependents tots plegats, amb menys magie d'actuació, i per als municipis és una gran oportunitat".

En aquest sentit ha destacat el paper d'Andorra la Vella com a capital d'Estat i que té com una de les seves prioritats reforçar la participació internacional i "entenem que necessitem tenir molt bona relació amb els municipis propers a l'entorn geogràfic".

Ha exagerat amb la presentació de la candidatura a la Unesco perquè les festes de foc al solstici d'estiu al Pirineu segueixen declarades Patrimoni de la Humanitat, fetes de forma conjunta amb diferents municipis del Pirineu central. Així, Ferrer ha defensat el treball conjunt entre els municipis perquè si no "estem cults" i que pel principi de subsidiarietat "som les institucions més properes als ciutadans".

La cònsol major ha posat en valor el paper d'Andorra la Vella com a capital d'estat "tenim

oportunitats de sortir i quan ho fem la voluntat és treballar amb tot el territori". Ha afegit que "si sortim, possem Andorra al món, el català al món i el Pirineu al món, i si surt el Pirineu també ens posa a Andorra al món".

Tot i reconèixer que l'obertura al món dels petits estats representa, en un món cada vegada més globalitzat, pedir elements de sobirania, ha assegurat que l'estop la pena perquè "de cada part de sobirania que es dilueix en pot songrà una nova oportunitat de projectar la nostra singularitat al món" i ha afegit que "aquesta tensió profunda entre els grans corrents globals i les espurnes de creativitat locals és on hem de trobar el nostre futur tots els territoris".

Data de publicació: 2014-08-22 12:09:00
Sectors: Política
Territoris: Nacional, internacional
Signatura: Redacció

22/08/2014

Títol:

PRADA.- Ferrer assegura que si Catalunya fa un procés normal serà un estat més amb el que Andorra es relacionarà'

Resum:

Andorra la Vella.- La cònsol major d'Andorra la Vella, Rosa Ferrer, ha assegurat que "si Catalunya fa un procés normal serà un estat més amb el que Andorra es relacionarà". Així ha manifestat les seves opinions en la sessió de comunicació, després d'assistir a un debat amb alcaldes dels Països Catalans en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent. La cònsol major també ha avisat que el procés ha de ser "democràtic i participatiu", tal com ha recollit el diari Ara, qui ha interpretat les paraules de Ferrer com una porta oberta al reconeixement de Catalunya com a estat.

Text:

En declaracions als mitjans, i tal com recull el diari Ara, Ferrer també ha comparat el procés català amb els horesos, i "si que es poden expressar a les umes". En tot cas, el rotlau català ha interpretat les paraules de Ferrer com un avall al procés d'independència català si es va en aquests termes, i hi titula: "La cònsol major d'Andorra obre la porta a reconèixer Catalunya si s'independitza".

D'altra banda, en aquesta atenció als mitjans de comunicació, Ferrer també s'ha referit al 'cas Pujol'. En relació al 'mutisme' del Govern andorrà, ha assegurat que es tracta de política pura i dura. A més, ha afegit que vol comptar amb la legalitat i seguir els criteris internacionals amb els termes legals que hi ha. A més, ha afegit que el 'cas Pujol' no afecta negativament el nom d'Andorra, i ha posat de manifest els treballs i esforços fets pel país els darrers anys.

Data de publicació: 2014-08-22 13:17:20
Sectors: Política, Societat
Territoris: Nacional, internacional
Signatura: Redacció

Títol:

PRADA.- La inversió estrangera autoritzada des de l'aprovació de la llei representa el 2,24% del PIB

Resum:

Andorra la Vella.- El secretari d'Estat per a la diversificació econòmica, Josep Maria Missé, ha xifrat en el 2,24% del Producte Interior Brut d'Andorra la inversió estrangera que s'ha autoritzat des de l'aprovació de la Llei. Així ho indica en la seva ponència no presencial a la Universitat Catalana d'Estiu, i a la qual ha tingut accés l'ANA. Aquesta xifra representa un èxit de la inversió estrangera, segons Missé.

Text:

En la seva ponència titulada Nous sectors d'activitat per diversificar l'economia andorrana, Missé exposa la terna dels des d'aprovació de la Llei d'inversió estrangera i en el marc de la iniciativa Actua. A més de recordar que la llei ha permès que un inversor estranger pugui dispor del 100% del capital d'una societat andorrana, en la seva ponència tam bé fa referència als clústers creatius per incentivar iniciatives privades.

Misse fa referència al clúster de salut i benestar, que es va proposar per oferir Andorra com a destinació de turisme i de salut i benestar, i que assegura que en els darrers dos anys a Andorra han aparegut petits operadors privats mèdics que ja ofereixen els seus productes de forma conjunta amb paquets hoteler. Pel que fa al clúster d'innovació i noves tecnologies, el secretari d'estat assenyala la voluntat d'esdevenir un laboratori tecnològic, i explica que per primera vegada Andorra Telecom i FEDA han treballat de manera coordinada per generar projectes i oportunitats conjuntament amb el sector privat.

Així, el secretari d'estat, conclou en la seva ponència que la iniciativa ha estat un èxit i que la legislació que s'ha autoritzat un volum d'inversió estrangera directa equivalent al 2,24% del PIB.

Data de publicació: 2014-08-23 17:50:00
Sectors: Economia - Empresa
Territoris: Nacional, internacional
Signatura: N. M.

23/08/2014

Títol:

PRADA - Pujadas considera que en la societat andorrana hi ha 'un cert racisme díllos i latent'

Resum:

Andorra la Vella. - L'advocat Manel Pujadas considera que en la societat andorrana 'hi ha un cert racisme díllos i latent', un fet que creu que deriva en una 'hierarquia social' entre els espanyols, portuguesos amb portuguès, lípins amb lípions, francesos amb francesos, andorrans amb andorrans... Això ho expressa en la ponència titulada Drets ciutadans. Cohesió social, satisfacció individual i identificació institucional, contra desigualtat, que ha pronunciat aquest dissabte durant la pròrroga andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent, i en la qual el lingüista accés l'exambassador apunta la desigualtat social com a principal fet per al creixement econòmic i ha asssegurat que 'la societat andorrana es profundament desigual'. Per a Pujadas, una de les propostes per combatre aquesta desigualtat, si més no entre nacionals i residents estrangers, seria permetre el vot d'aquests últims a les eleccions municipals.

Text:

En la seva ponència, Pujadas assegura que cada cop més economesos i polítics, tant d'esquerres com de dretes, creuen que 'el creixement, o el que és el mateix, la fita de la crisi, no es produirà fins que no s'adaptin polítiques econòmiques i sociale, contra la desigualtat i, per tant, polítiques de redistribució dels recursos disponibles'. L'advocat i exambassador assegura que la qüestió de la desigualtat encara no s'ha abordat en profunditat a Andorra, però vaticina que 'esdevindrà, en un termini no massa llunyà, l'ex central de la reflexió i de la preocupació social a Andorra'.

Del seu mottos, assegura, és que 'la societat andorrana és profundament desigual'. Per a Pujadas, el fet que la societat estigué composta 'majoritàriament per immigrants, amb tot el que comporta de provincialitat social, dinamibilitat, de mobilitat, de desarrelament, d'absència d'ascensors socials i d'escasses interrelacions quant a les procedències', n'és la 'conseqüència inevitabileva' sia de fora'.

És en aquest punt on Pujadas afirma que 'un cert racisme díllos i latent empeta la societat andorrana, i que el comporta, i, alhora devia de fer, en una certa gihadització social: espanyols amb espanyols, portuguesos amb portuguès, lípins amb lípions, francesos amb francesos, andorrans amb andorrans...' És, per a l'advocat, la 'conseqüència de la massa freqüent referència als de fora'.

Pujadas també posa de relleu que els darrers anys hi ha anat assolint altres relevant, tot i que degudament encerclats i en la pràctica alegant per retom dels immigrants als seus països d'origen. 'Sense aquesta vallvà d'escapament, la crisi econòmica i social andorrana seria molt més patent i assoliria graus de notable rellevància i possiblement de tensió social', afegix.

Per tal de parlar d'aquesta situació i aconseguir 'una major i millor qualitat de vida de la ciutadania que viu i treballa a Andorra, basada en la cohesió, la satisfacció i la identificació en

els termes apuntats', Pujadas apunta la necessitat de 'generalitzar el vot comunal'. Això doncs, considera que seria positiu que 'els estrangers de residència efectiva d'almenys tres anys se'n reconeguessin el dret a votar en els comicis comuns'.

D'aquesta manera, creu que 'es faria un pas important per reduir la desigualtat política entre els ciutadans andorrans i els ciutadans estrangers arribats al país', i permetria que 'grau gran de la població resident al país deixés de percebre la desigualtat generalitzada que es dona'. Això, creu Pujadas, seria també 'una mesura transcendental de cara a la satisfacció individual de gran part de la població, un mecanisme d'ascens social i un instrument de cohesió social' que s'acabaria convertint en un estí molè per al creixement econòmic'.

Pujadas creu que així també es donaria compliment al mandat constitucional, en recordar que l'article 6 de la Constitució proclama que 'totes les persones són iguals davant la llei, que ningú no pot ésser discriminat per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió, opinió o qualsevol altre condició personal o social'. També cita el punt en la carta magna estableix que 'els poders públics han de crear les condicions per tal que la qualitat i la libertat dels individus siguin reals i efectives'.

Data de publicació: 2014-08-23 11:09:01
Sectores: Societat
Territori: Nacional, internacional
Signatura: G.L.T.

23/08/2014

Títol:

PRADA - Nadal confia poder assolir en 5 anys una velocitat de connexió d'1Gb per segon

Resum:

Andorra la Vella. - El director d'Andorra Telecom, Jordi Nadal, confia que en un termini de cinc anys es pugui assolir una velocitat de connexió d'1Gb per segon. Això ha donat a conèixer en el marc de la ponència que ha pronunciat aquest dissabte en la jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, i a la qual ha tingut accés l'ANA. En aquesta ponència, Nadal apunta a més que 'la connectivitat internacional segueix creixent' i assegura que 's'estan fent passos per desdoblar la connectivitat per Franja igual que s'ha fet per Espanya'.

Text:

Andorra podria disposar, en un termini de cinc anys, d'una connexió a Internet d'1Gbps. El director d'Andorra Telecom, Jordi Nadal, ha apuntat en la seva ponència a Prada que aquesta velocitat ja s'està provant en altres zones del món i ha manifestat que 'no seria descabellat' pensar que Andorra podria gaudir-ne a mig femení.

En declaracions a l'ANA, Nadal ha afegit que després de la inversió de fins a 74 milions d'euros feta els darrers anys per amilar als actuals 100 Mbps, fer el salt a 1Gbps comportaria 'una inversió significativa' però molt inferior a la que 's'ha hagut de fer fins ara'. Aquest salt, ha apuntat Nadal, és molt important per permetre el coneixement d'Andorra com a Small country, com per satisfer les necessitats futures dels venuts i visitants del Principat.

Així doncs, ha destacat que els actuals 100 Mbps permeten una velocitat molt superior a la dels països de l'entorn. Això, en el cas d'una llar, permet que 'diverses persones estiguin connectades simultàniament aplicant-se la necessitat màxima de banda, sobretot aquelles que utilitzen video'. En previsió que aquestes aplicacions cada dia necessitaran més capacitat, la possibilitat d'arrivar fins a 1Gbps garantirà a Andorra poder seguir creixent correctament.

D'altra banda, Nadal també apunta en la seva ponència que durant aquest proper any la connectivitat internacional seguirà avançant. Actualment, Andorra disposa de dues connexions amb Espanya i una amb França, i el director d'Andorra Telecom ha concretat a l'ANA que 'objectiu és que al llarg d'aquest any es pugui establir una segona connexió amb el vel del nord i una tercera amb el sud, de manera que un cop completat aquest procés 'sortiràn cinc camins des d'Andorra per connectar-se al mètric'.

Nadal ha apuntat que l'any 2004, la capacitat de les dues connexions internacionals permetia una velocitat de 200 Mbps, mentre que actualment, aquesta ja és de 6.000 Mbps. Amb aquestes inversions futures, el director d'Andorra Telecom considera que es podrà fer un salt més a més de 25.000 Mbps.

Amb aquest increment de línies internacionals, Nadal ha destacat que 'es podrà garantir una major capacitat i es millorarà la connectivitat cap enllà'. Això, assegura, 'garantirà una

capacitat molt elevada i ampliable', i ens permetrà que a mesura que els andorrans necessitem més connectivitat cap enllà, que es evident que la necessitem. La rugim tenir. D'aquesta manera, Nadal assegura que 'ens estem preparant per a les necessitats dels propers cinc o deu anys'.

Data de publicació: 2014-08-23 12:57:54
Sectores: Societat, Tecnologia
Territori: Nacional, Internacional
Signatura: G.L.T.

23/08/2014

Títol:

PRADA - Sunte nega que Madrid pressioni el Govern perquè no es pronunci sobre el procés independentista

Resum:

Andorra la Vella - La ministra d'Educació i Juventut, Roser Sunte, ha negat que el Govern hagi rebut pressions de Madrid perquè no es pronunci sobre el procés d'independència de Catalunya. Així ho ha dit als mitjans de comunicació aquest dissabte després de participar en la jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu, tal com ha recollit el diari Ara. Sunte, però, ha evitat posicionar-se i, en ser preguntada sobre un possible reconeixement d'Andorra d'una Catalunya independent, ha dit que "finis que no passi, no ens manifestarem".

Text:

Sunte ha alegat que el procés català "necessita desenvolupar-se i ha de seguir el seu curs" i ha afegit que "no farem política fiscal, si hem manifestat que és un altre intern espanyol". Tal com recull el diari Ara, la ministra d'Educació ha assenyalat que aquest és un posicionament "respectuós amb el desenvolupament de l'estat espanyol i ha referit a les bones relacions" que té el Govern amb els exèrcits tant espanyol com català per detall que descriuvi la seves illes de treball els mateixos.

Per què fa al 'cas Puig'? Sunte ha optat per guardar silenci i ha referit que el Govern no vol fer "cap comentari". Ha alegat que "és un procés que està judicialitzat i no farem més valoracions". La ministra ha destacat que "els plantejaments de garantia i lliure elecció es mantenien com a columna vertebral de l'estructura educativa andorrana".

Data de publicació: 2014-08-23 18:15:00
Sectors: Política, Societat
Territoris: Nacional,Internacional
Signatura: Redacció

En aquest punt, exposa que la llàstima és que si no toquem drets adquirits ara, caïdrà ser més radicals quan s'hagin de tocar d'aquí a dos anys". És per això que assegura que "la gent que avui està retallada o prèpeta a relliscar-se, probablement no trobarà res del que li exposa, tinc que pràcticament no els hi afectarà".

En canvi, els fills del 'baby boom' i posteriors, és a dir, els de 55 anys en avall, creu que és inevitable que vegin en un futur les seves expectatives. És per això que creu que "obligatoriament són els primers interessats en relaxar expectatives a canvi de millorar en sostenibilitat".

Tot i que el fenomen de la immigració podria mitigar aquestes expectatives, Delgado lamenta que "personalment crec que els propers deu-quatre anys és molt improbable que es produïsquen unes condicions que permetin a la ciutadania d'Andorra de tenir una gran part de treballadors actius que fessin més sostenible el sistema de pensions", caldrà unes taxes de creixement molt elevades" i assegura que no hi ha cap element objectiu que permet preveure-ho.

Delgado conclou la seva ponència recordant que "les opinions, afirmacions i judicis de valor que ho exposat, ho son a nivell personal".

Data de publicació: 2014-08-23 15:43:00
Sectors: Societat, Benestar
Territoris: Nacional,Internacional
Signatura: G.L.T.

23/08/2014

Títol:

PRADA - Delgado creu que en un futur caldrà devaluuar els punts de jubilació de la CASS

Resum:

Andorra la Vella - El president del Consell d'Administració de la CASS, Josep Delgado, creu que en un futur caldrà devaluuar els punts de jubilació de la CASS. Així ho expressa en la ponència no presencial que ha realitzat per a la jornada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent d'aquest dissabte, a la qual ha tingut accés l'ANA. En tot moment, Delgado assegura que aquesta opinió l'expressa "a nivell personal". L'affirmació la fa en el marc d'una "mirada al futur" on s'hi detecten "possibles riscos", tot i que admet que la nova Lei de la CASS va "en la bona direcció" i que el Govern ha fet "el pas definitiu" i les pensions estan garantides.

Text:

En la seva ponència, Delgado repassa la problemàtica amb el deficit en el sistema de pensions de la CASS. Admet que la nova Lei va "en la bona direcció", ja que preveu un increment de la cotització i procura fer garantia amb les expectatives dels drets adquirits. Delgado també destaca com a "meusa més important" i per què era mateixa dotaria de sostenibilitat al sistema, si l'ESTIU tinguis gran capacitat econòmica, "el fet que s'ostegui al Govern a fer-se carreg dels detalls des del moment en què aquests es comencen a generalitzar que se salvaguarden els fons de reserva".

En aquest sentit, assegura que "el Govern d'Andorra ha fet el pas definitiu i les pensions estan garantides". Tot i això, Delgado exposa un escenari més pessimista si es vol "mirar les futures detectables possibles riscos".

El president del Consell d'Administració de la CASS exposa que tot i que es pugui un parell de punts més les cotitzacions de la CASS a la branca de veïns i que es congegin les pensions, "aniran arribant noves generacions, cada cop més nombroses, als 65 anys". En funció de les pugues de cotitzacions i del nivell de revalorització de les pensions, creu que el Govern haurà d'injectar diners a la CASS per cobrir el deficit.

Delgado considera que entre l'any 2020 i el 2024, aproximadament, el Govern haurà de començar a afeugar una part del seu pressupost a cobrir aquest deficit. Durant els primers cinc o sis anys, aquesta injecció considera que serà "assumible", però a partir del setè o vuitè any, serà "desestabilitzador" pel pressupost del Govern, doncs parlem d'importants que superen els 100 milions d'euros anyals, amb creixements posteriors exponentials.

Delgado considera que aquest escenari portaria, tant d'hereu, a haver d'implementar una mesura controvertida, per evitar el col·laps de l'sistema. Davant d'aquesta situació, creu que "el valor dels punts acumulats no es podrà assumir i que caldrà devaluuar-los". Tot i que "en data d'avui ningú en vot sente a parlar", considera que aquesta mesura vindrà tota sola en el moment en que el Govern hagi de fer front a deficits importants de la branca de jubilació de la CASS".

23/08/2014

Títol:

El PS creu que "tenim marge de maniobra" abans d'haver de devaluuar els punts de la CASS

Resum:

Andorra la Vella - El president del grup parlamentari socialdemòcrata, David Rios, opina que "encara hi ha marge de maniobra" abans d'haver de devaluuar els punts de jubilació de la CASS o de la Seguretat Social. Així ha respondat al president del Consell d'Administració de la CASS, Josep Delgado, que afirma que en un futur "el valor dels punts acumulats no es podrà assumir i caldrà devaluuar-los".

Text:

Segons els socialdemòcrates, el president de la CASS segueix fent servir "el discurs de la por", per indicar que la ciutadania contracta plans privats. Opina que les manifestacions que va fer Delgado en la seva ponència escrita a la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu, anaven en aquesta direcció.

De fet, Delgado apunta que la nova Lei de la CASS va "en la 'bona direcció'" i que s'ha fet un "pas definitiu per garantir les pensions", però que tot i això, quan el Govern hagi de fer front a deficits importants de la branca de jubilació de la CASS, "el valor dels punts acumulats no es podrà assumir i caldrà devaluuar-los".

El president del grup socialdemòcrata, en canvi, no opina així, sinó que pensa que "tenim marge de maniobra abans d'haver de devaluuar els punts. De fet, pensa que "hoy no caldrà devaluuar mai els punts". La primera opció per als socialdemòcrates, tal com ja van proposar en les esmenes a la llei de la CASS, és apujar les cotitzacions. Rios recorda que "ho serà que estiguem a un nivell de cotitzacions molt més baix que a tot Europa, amb les prestacions que tenim".

Data de publicació: 2014-08-25 17:00:35
Sectors: Política, Societat
Territoris: Nacional
Signatura: N.M.

Rosa Ferrer obre la porta a reconèixer Catalunya si s'independitza

22/08/2014

La clòset major d'Andorra la Vella diu que "si Catalunya fa un procés normal, serà un estat més sens el qual Andorra es reforçarà"

LIA VICENS Pineda (Catalunya) | Andorra la Vella | 22/08/2014

El lector/a?

Comentari:

Ampliar foto Redactar foto

Rosa Ferrer, al centre, a la Jornada de Municipis del País Català / UCE

La clòset major d'Andorra la Vella, M. Rosa Ferrer, ha obert el portell a reconèixer Catalunya si s'independitza. "Si Catalunya fa un procés normal, apal·lo que resultava, serà un estat més aviat en el qual Andorra es reforçarà", ha dit Ferrer a pregones dels mitjans de comunicació. Ferrer ha fet aquesta declaració davant d'una platea d'hosts en participar en un debat a la Universitat Catalana d'Andorra (UCE).

Ferrer ha avançat que el procés ha de ser "nacionalitzat i participatiu". I no ha comparat amb el procés espanyol, que si que us pot "transmetre una o brancs de les seves". D'entre la poronera volta en veus del procés soberània de Catalunya, Ferrer ja ha acceptat la seva independència (de tots els que la discutien) per la força de les cures, no de les armes, en una referència a l'ordre a deixar des de setembre.

L'afirmació de la capità d'Andorra sembla qüestió de referir-se al mateix govern anterior sobre el cas Pujol. I ha justificat la seva posició en el seu discurs a la "Jornada de Municipis del País Català", celebrada el passat 22 d'agost a la seu de la seu d'Andorra la Vella.

El discurs d'Andorra la Vella

Foto: Ferrer discurs a la Jornada de Municipis del País Català el dia 22 d'agost a la seu d'Andorra la Vella

El govern d'Andorra evita fer "política ficció" sobre la independència de Catalunya i nega pressions de l'Estat

23/08/2014

La ministra d'Interior d'Andorra ha tancat la seu del govern català de l'Estat, però no ha volgut pronunciar-se sobre el cas Pujol.

JORDI VEDINS Pineda (Catalunya) | Andorra la Vella | 23/08/2014

La ministra d'Interior d'Andorra, Rosa Ferrer, ha volgut pronunciar-se sobre el procés d'independència de Catalunya, i ha negat que hagi pressions del Madrid per al seu afront. Preparada per un rencuent amb Pedrosa a Catalunya en el Vallsencollades, havia fet un comentari que ha sorprès a la resta de la classe política: "No tenim polítics baixos, no hi ha ni més ni menys que en el altre lloc", ha comentat.

D'aquesta manera, la Mallorquina ha dit que no té un posicionament respecte als plantejaments que fan els ajuntaments i els organitzacions independentistes. Preparada per un rencuent amb Pedrosa a Catalunya en el Vallsencollades, havia fet un comentari que ha sorprès a la resta de la classe política: "No tenim polítics baixos, no hi ha ni més ni menys que en el altre lloc", ha comentat.

Gallé ha respondut desclarcant a la Universitat Catalana d'Andorra, a Pineda i a Gutiérrez, preveient que el seu ministeri d'intervenció a Catalunya va ser "un gran error", i que "no es va fer res".

Silencio sobre la Pujol

Storia també ha explicat que l'única qüestió d'ordre d'actualitat que li ha posat és la qüestió de l'informe del gabinet d'Andorra sobre aquest assumpte. "S'ha de saber com es va fer el seu informe", ha indicat. "S'ha de saber què han fet els seus col·legues", ha matonat. Gallé ha tancat el dia i ha dit que "l'informe ja està".

Firmes

17/09/2014

MARIA REIG

17/09/2014

Quan es fa imprescindible canviar el model de gestió del país /opinió/imprescindible-canviar-model-gestió-país_0_1213678990.html#m

Maria Reig | Temps publicat el 17/09/2014 12:30

Maria Reig | Temps publicat el 17/09/2014 12:30

Quan es fa imprescindible canviar el model de gestió del país

A Andorra no hi ha cultura gestora i no disposem d'un sistema de gestió segur i és per aquest motiu que les reformes no imparten adequadament, ni assurem la transformació que necessita el país.

Maria Reig | Adreça el 17/09/2014 12:30

Molt sovint temem parlar de la necessitat de fer un model de país com a país i indispensable per poder projectar el futur amb seguretat. Sempre hem pensat que el que hi ha en el mercat no és poca cosa que determina els valors a preservar, fer necessària i fer amena de la nostra societat. Tinc el sentit que si avui dia permetem aquestes essencials -que són cada dia més rares-, podem oportunitats. El cas de que si hi ha pocs, no són amena, no estarem homologats. Si hi ens passen... no serem comprenys.

L'obertura econòmica i la globalització ens obliga a gestionar uns més frens i menys frens. El repte que temem davant de l'actualitat es assenyalar una societat sostinguda equilibrada en un context globalitzat i connectiu. Es a dir, fer compatible economia global i qualitat de vida local.

Al meu entendre, el que un país sigui prou no ho assegura disposar d'un protocol legalitzat anterior. El resultat de més legalitzat no assegura el desenvolupament social ni econòmic. El que ho fa possible es disposar d'un model de gestió que desplegui els nous adequats per consegir l'evolució econòmica i social i l'assentament de les persones en espais específics.

A Andorra no hi ha cultura gestora i no disposem d'un sistema de gestió segur de sens aquells mitja que les reformes no imparten adequadament ni assurem la transformació que necessita el país. L'actual model es molt bàsicament immatricula en una mera existència. El resultat no es fiable per no permetre ni neutralitzar l'impatge de les polítiques, ni ni la qualitat dels serveis que són els ciutadans. Tampoc no es pot fer res, ja que les excusas dades disposen no són publicades ni possedes a disposició de la ciutadania, la qual cosa impedeix accedir a informació rellevant que permeti decidir adequadament.

Per exemple, com saber si disposim d'un model de justícia, sanitat, educació o administració adequades a les normes internacionals o no? Com saber que les recursos econòmics són els suficients a la real de serveis i de prestacions sense un compromís amb la qualitat i durabilitat? Si no dispossem ni d'indicadors ni de procediments d'avaluació i monitorització, com posser garantir una informació clara i en confidencial interna i no veure mal la fam pública?

Aquests i altres aspectes no poden resoldre al costat dels drets. Són mesos importants per deixar-los a l'air, subjectes a interpretacions interessades, els quals que ens donen un sistema de gestió que permeti a politiques i ciutadans actuar amb tota conscientesa de la realitat.

Un model de gestió apropiat ha de ser segur i integral. No pot estar corporitzat per interessos corporatius o professionals. El d'una altra manres, es degué que actualment patim no són pas deguts i que disposen les nostres lleis, i no hi ha la manca d'un model de gestió democràtic i transparent que permeti considerar la realitat -on estem avui- per poder projectar un viatge ambar en el futur.

No podem estimular una economia competitiva si no disposem d'unes que aconsegueixen el rendibilitat de la nostra administració pública. No podem assenyalar el creixement econòmic i social de les persones si no ens donem l'ajuda amb capacitat de mesura en entitat i ten estratègia per progrés de les persones com són l'educació, la salut i la justícia.

XLVI Universitat Catalana d'Estiu
del 16 al 24 d'agost del 2014
Prada (el Conflent)

1714 • 1914 • 2014

**JORNADA DE MUNICIPIS
DELS PAÍSOS CATALANS**

He organitzat: Federació per la Defensa de la llengua i la Cultura Catalanes o Conflent Nord i Universitat Catalana d'Estiu

dia 22 d'agost, de 10 a 12

**El procés que viu Catalunya
des de la perspectiva dels
ajuntaments i dels seus
ciutadans**

amb: CARLES PUIGDEMONT (alcaldia de Girona),
MARIO BRUNO (alcaldia de l'Alguer), MA. ROSA FERRER
(català major d'Andorra la Vella), JOSEP ANTONI
CHIRIBEL (alcaldia del Camp de l'Albera) i CLAUDIO FERRÉ (alcaldia
de Pobla de Segur), entre d'altres.

**XXVII JORNADA
ANDORRA**

Models de pais per a Andorra

Ho regenta: Síndic Andorran de Gències

Patrocina: Ministeri de Cultura i Esport d'Andorra (PCA)
dia 23 d'agost

No hi ha un sol model de pais. N'hi ha segurament tants com ciutadans. Però no tots són possibles ni tan diferents. Només la confluència dels més adequats i els elements co-

muns que hi ha, majoritàriament assumits, deixaran traça del seu rastre. Més aquests no són perennes i estan antinaturalment en transformació per poder satisfer les necessitats canants del poble andorrà. La seva reïna, reformulació o substitució és inevitable i necessària.

util (de dos quarts de 10 a 11)

resentido

i ERIC JAVIER CORAS (balance per les relacions de l'estat Andorra)

electació del president

i CARLES RASCAROL (normativa)

ines noves transformacions

i JULIÀ SAMPAIO (norma implementació dels pressupostos del Consell d'Administració de la CASI i secretari de Federació de Sant Julià del Príncep d'Andorra)

ls drets ciutadans

i MARÍA PILAR Y DOMINGO (abrics i edificis d'ús col·lectiu d'Andorra)

— i la leg d'elaboració d'ordenances

Les telecomunicacions de la nova Andorra

per CORDONIÀ I HERMIDA (enginyer i director general d'Andorra Telecom)

Pausa

Model de pais i model de gestió
per MARIA REGLA NOGUERA (empresària, presidenta de Regal Capital Group i econòmiques pressos)

Model del sector energètic
per ANTONI MESTRE I BETRIU (enginyer i director general de Forques Elèctriques d'Andorra, FEAD)

El model de suministre públic
per CECILIA RODRIGUEZ I GONZALEZ (ministra d'Innovació, Recerca i Gestió d'empreses i ministra de Justícia i Benestar Social)

CURSOS DE FORMACIÓ CULTURAL

**INICIACIÓ
ALS PAÍSOS CATALANS:
• 1714, QUÉ REPRESENTA
I REPRESENTA AVUI
ALS PAÍSOS CATALANS?**

Comença el 16 d'agost
del 16 al 23 d'agost

Bilai Ferrer, responsable de la defensa del castell de Montjuïc, va ser el primer conseller a rendir-se en l'assalt borbònic, de l'11 de setembre del 1714. Pocques persones saben, però, que era fill del Mont-roig de Tastavins (el Matarranya). Amb aquest curs volem fer una mirada als diferents territoris i veure com es afecta o com aquests territoris participants en la Guerra de Successió. A banda d'aquest punt de partida, l'objectiu és conèixer què representa avui el príncep sobiranista que experimenta el Principat de Catalunya per a la resta de territoris amb qui comparteix història, llengua i cultura.

1714-2014: Catalunya Nord

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 17, d'11 a 13

1714-2014: Principat de Catalunya

per MARIA ÀNGELES BOSQ (IEUCH)

dia 18, d'11 a 12

1714-2014: Sardenya

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 19, d'11 a 12

1714-2014: Andorra

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 20, d'11 a 12

1714-2014: les Illes

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 21, d'11 a 12

1714-2014: el País Valencià

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 22, d'11 a 12

1714-2014: la Franja

per CARLES RICO (Institut d'Estudis Catalans, IEUCH)

dia 23, d'11 a 12

JOVENESSES

El model educatiu

per JOSEP SUÑER I FRAGOL (Institució en llengua catalana i missió d'educació i joventut)

**Ponències no presencials
o aportacions escrites:**

Mesos axionis o Pas de la Casa

per JORDI JACQUES CARRER (Institució i president del Consell d'Institucions d'Educació del País de la Caixa d'Estalvis i Comunitat Andorrana)

L'escola comunitat andorrana

per JORDI JACQUES CARRER (Institució i president del Consell d'Institucions d'Educació del País de la Caixa d'Estalvis i Comunitat Andorrana)

Perfil i coneixements per el dret d'informació

i els drets d'expressió i opinió

per MARÍCIA SERRA I DANIEL (professora i director d'aula grants Banda i Més Andorra)

El model de seguretat social

per JOSEP LLORENÇ I RIBERA (economista i president del consell d'administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social)

El dret municipal:

oportunitats i model de futur

per CONXESA BURGOS I FERRER (enginyer químic i directora general d'ENOSA)

Pausa per dinar

Tarda (de 3 a 6)

Andorra Regenera

per MIQUEL MARÍC I RODRIGO (jurista i impulsor del Col·legi d'Advocats d'Andorra des del projecte Regenera)

Un pais per als joves

per MARÍCIA RODRIGO I MANTEL (transfer de joventut, experts i nous tecnòlegs del Consell d'Andorra la Vella)

**Reduir, reciclar i reutilitzar,
claus per a un pais de futur**

per CRISTINA RICO I PICH (enginyera i directora general d'OCISA)

**Models de pais a través
de la literatura**

La solidaritat, un actiu de pais

per JOSEP DURÓ I VILALTA (teatre i teatre d'opera i teatre d'humor, president de la Creu Roja Andorrana)

**Un nou model turístic
per a Andorra**

per ENRIC BOSCHU (economista)

**Reptes de futur i model social
d'Andorra**

per ALBERT COHAN I SALA (periodista i sociòleg, responsible de l'Espresso Social Andorra)

l'eprofitament forestal

l model de pais

per JAUME POCO I ESCOBAR (economista de cultura, medi ambient, agricultura i sostenibilitat del Carrer de la Muntanya)

Debat

Cloenda per ALBERT COHAN I SALA (periodista de la SAC i membre de la fundació 1033)

**Ponències no presencials
o aportacions escrites:**

Canvi transformar la mentalitat de la societat

per FAUBIA RIBA I VARELA I ROIG (economista per al treball individual i cooperativa, tècnica directora del Institut Humanitatis i professor d'Educació i Recerca en Humanitats i Pensament Crític)

**Nous sectors d'activitat per a diversificar
l'economia andorrana**

per JOSEP MARÍA MOLÉ I CORTINA (enginyer superior en informàtica i economia i director per la Diversificació Econòmica del Govern d'Andorra)

La independència des dels municipis

L'UCE acull aquest divendres la *Jornada de Municipis del País Català*. El proper que serà el *Concert d'el·lipse* i els participants en els apunyalments i els sets círcols és el títol del debat en el qual participaran batles de vuit poblacions d'arreu

del país: Carles Puigdemont (batle de Girona), Martí Bruno (tinent de l'Alguer), Miquel Roca Ferrer (cònsol major d'Andorra la Vella), Josep Anton Chauvelí (alcalde del Campell), Claudi Ferrer (batle de Prada de Moòlo), Antoni Francesc (alcalde d'Alcoi), Antoni Reus (batle de Santa Margalida) i Francesc Munini (batle de Sant Andreu de Sobirà). La jornada es va organitzada per la Federació d'Entitats per la Defensa de la Llengua i la Cultura Catalanes i per l'UCE.

<http://www.andorradifusio.ad/noticies/diada-andorrana-universitat-catalana-destiu-debatra-els-models-de-pais>
<http://www.andorradifusio.ad/noticies/construccio-duna-nova-andorra-centra-diada-universitat-catalana-destiu>
<http://www.andorradifusio.ad/noticies/luita-contra-desigualtat-i-participacio-ciutadana-temes-tractats-prada>
<http://194.158.80.30/noticies/pujadas-reclama-que-els-residents-pugin-votar-comunals>
<http://www.andorradifusio.ad/noticies/andorra-despera-interes-luce-visio-del-proces-independentista-i-la-fer-pujol>

La diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu debatrà els models de país

14/08/2014

Una edició més, i ja en van 27, Andorra participarà en la Universitat Catalana d'Estiu de Prada. La diada dedicada al Principat serà el dimecres 23 d'agost, amb 21 ponències de diferents àmbits però aplegades entorn del tema "Models de país per a Andorra". A més, avui s'ha presentat el llibre de la Societat Andorrana de Ciències que recull les ponències dels dos darrers anys: "Andorra i l'obertura econòmica" i "La nacionalitat andorrana".

14 agost, 2014 - 14:02

La Societat Andorrana de Ciències (SAC) torna a Prada per fer pedagogia d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE). Enguany amb 21 ponències de diferents temàtiques: "Models de pais per a Andorra". La presidenta de la SAC, Àngels Mach, considera que "tot canvia molt de premsa i de vegades es té la sensació que es va sobre la xarxa prenen decisions i és per poder-se aturar a reflexionar cap a on s'encaren els diferents àmbits que ens afecten en la nostra vida diària".

La SAC ha presentat avui el llibre que agrupa les ponències de les dues darreres edicions: "Andorra i l'obertura econòmica" i "La nacionalitat andorrana". Mach ha destacat la utilitat dels debats que es fan a Prada, també portes endins. Afirma que no trien els temes "perquè vagin a l'UCE sinó perquè pensem que són interessants per al país". Reconeix, però, que "estar en un fòrum diferent i a distància dóna més llibertat per poder tractar segons quins temes de manera més familiar, tot i fer-ho amb seriositat i rigor".

La presidenta de la SAC ha constatat que dos anys després de l'obertura econòmica, alguns aspectes han estat positius mentre que altres encara s'han de polir.

Informa: Àndrés González-Nandín Informa: Cristina Jubete Locució: Anna Pifarré

Aquesta és una còpia en la memòria cau de <http://www.andorradifusio.ad/noticies/luita-contra-desigualtat-i-participacio-ciutadana-temes-tractats-prada> Google. És el resultat de la recerca de la informació de la pàgina tal com es mostrava el dia 28 Juny 2015 19:27:02 GMT.

Aquesta és una còpia en la memòria cau de <http://www.andorradifusio.ad/noticies/luita-contra-desigualtat-i-participacio-ciutadana-temes-tractats-prada> Google. És el resultat de la informació de la pàgina tal com es mostrava el dia 17 Juny 2015 16:07:05 GMT.

La lluita contra la desigualtat i la participació ciutadana, temes tractats a Prada

Fa ben poques hores que ha acabat la Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Conflent. S'hi han pogut escoltar les ponències de més d'una desena de professionals, vinculats a diversos àmbits. La sostenibilitat, el foment de la cultura o la creació literària han estat algunes de les qüestions tractades. També s'ha parlat de quins han de ser els drets dels ciutadans.

23 agost, 2014 - 19:07

La participació ciutadana va en augment i la seva implicació en els afers que afecten més directament la societat també. Aquesta és la premissa per al progrés social, polític, cultural i econòmic al qual ja s'està sotmetent el país. Però per arribar a un horitzó encara més desenvolupat fa falta seguir avançant.

Tots aquests moviments acaben desembocant en una resposta de les institucions que, a través de la implementació de polítiques específiques, ha de resoldre les problemàtiques per transformar-les, si és possible, en oportunitats.

En l'àmbit mediambiental un exemple clar és la gestió forestal. Els beneficis d'aquesta pràctica són molt extensos i resolen la reducció del risc d'incendis alhora que ajuden a combatre part de l'atur. Però també reporten un impacte econòmic directe en convertir el producte de la gestió, la fusta i altres materials orgànics, en biomassa i, per tant, en diners.

Amb això finalitza la 27a Diada Andorrana a la UCE. Queda, però, un dia d'Universitat Catalana d'Estiu. Temps durant el qual encara es reflexionarà sobre altres àmbits del coneixement.

Informa: Rubén Carcellé Imatge: Lluís Calvo

CIÈNCIA I TECNOLOGIA

Has dut mai unes ulleres atòmiques? 2014, Any Internacional de la Cristallografia. De com la vida s'ha protegit de l'oxidació: estructura d'oxido-reductases (de 9 a 2/4 d'11) Aportacions biomèdiques de la cristallografia: canvi de forma, canvi de funció (de 2/4 d'11 a 12).

ALIMENTACIÓ

Nutrició, ciència i cuina. L'alimentació avui: problemes i perspectives (de 9 a 10)

TRACTAMENT CULINARI

i modificacions dels nutrients (de 10 a 11)

CIÈNCIA I CIUTADANA

Temes tractats per la Federació d'Entitats per la Defensa de la Llengua i la Cultura Catalanes i per l'UCE.

PENSAMENT

Sarcàsmes, ironia i bon humor (de 9 a 12)

HISTÒRIA

Identitat i nació. Taula rotonda. Discurs a realitat de la naació catalana (de 9 a 11)

LLENGUA

La construcció de llengües i nacions a l'Europa moderna. Construcció de llengües i entorns sociopolítics (de 9 a 2/4 d'11)

Analisi de les activitats lingüístiques en una societat en canvi (de 2/4 d'11 a 12)

COMUNICACIÓ

L'impacte de la revolució digital. La nova comunicació i l'ensenyament-aprenentatge. Recursos i eines (de 2/4 d'11 a 12)

MÚSICA

La música a Catalunya i el món: 1714, 1914 i 2014. 1914-1924. La música en la Catalunya de la Mancomunitat (de 9 a 11)

Viva Carlos Tercer! Músiques de la cort reial de Carles d'Austràsia (d'11 a 12)

FORMACIÓ CULTURAL

Iniciació als Països Catalans: 1714, qui va representar als Països Catalans: 1714-2014. La Franja (d'11 a 12)

Conexions de Catalunya Nord i Catalunya Sud: llengua, identitat, literatura (de 10 a 12)

INICIACIÓ A LA LLENGUA CATALANA

Nivell mitjà (de 9 a 2/4 d'11) Grup de conversa (d'11 a 12)

CURS DE LLENGÜATGE I GRAMÀTICA

(de 2/4 de 10 a 11) Iniciació a la cultura occitana. Mostrar: de l'idiu li a l'èlegia (de 9 a 2/4 d'11)

CURS DE LLENGUA OCITANA

Curs de llengua occitana (de 2/4 d'11 a 12)

JORNADES

Jornada sobre el Sistema Universitari: «La solidesa del sistema universitari i de recerca per a esdevenir estat» (de 10 a 12)

XXVII JORNADA ANDORRA: «MODELS DE PAÍS PER A ANDORRA»

(de 10 a 11)

XXIX JORNADA D'AGRICULTURA A PRADA

«L'agricultura sota contracte: integració i cadenes de valor» (de 2/4 d'11 a 12)

ACTES. IARA QUÉ?

A les 3 de la tarda JORNADES. XXVII JORNADA ANDORRA: «models de país per a Andorra» (de 3 a 6)

XXIX JORNADA D'AGRICULTURA A PRADA

«L'agricultura sota contracte: integració i cadenes de valor» (de 2/4 de 3 a 6)

TALLERS

Fotografia digital. Doblem en català. Introducció a la dramaturgia. Història del teatre català contemporani. Taller de veu i expressió

Taller de moviment - Dansa. Cançons populars. Muntanyisme. A les 4 de la tarda JORNADES. V. Jornades de la Fundació Josep Irla a l'UCE «La transició cap a la república catalana»

FÒRUM

Col·loqui sobre la pel·lícula documental Què ens passa, valencians?

A les 5 de la tarda ACTES Cloenda. A 2/4 de 7

Mosaic de l'ANC. A les 9 de la nit

ESPECTACLES

Esbart Sant Martí de Barcelona. A les 10 del vespre Encesa de la V de l'ANC. A les 11 de la nit

ESPECTACLES

Crescendo.